

GŁOS WIELKOPOLSKI

Ukazuje się od 16 lutego 1945
Nr 272 (10 443)

Poznań, czwartek 1 grudnia 1977

Cena 1 zł
Wyd. AB

W zakładach „Fiata” • Rozmowy gospodarcze w Mediolanie

Trzeci dzień wizyty Edwarda Gierka we Włoszech

W środę 30 listopada I sekretarz KC PZPR Edward Gierka przybył wraz z towarzyszącymi mu osobami do Turynu. W podróży gościom towarzyszył minister handlu zagranicznego Włoch, Rinaldo Ossola i ambasador Włoch w Polsce Mario Profili.

Na lotnisku w Turynie Edwarda Gierka i towarzyszących mu osób powitał premier regionu Piemontu Aldo Vellone oraz burmistrz Turynu Diego Novelli. Administracja miejska w Turynie kierowana jest przez komunistów, którzy wraz z innymi partiami lewicy mają większość w miejscowych władzach.

Z lotniska Edward Gierka wraz z towarzyszącymi mu osobami udał się do zakładów „Fiata”, gdzie polskich gości powitał prezes zarządu koncernu Giovanni Agnelli oraz członkowie zarządu. Edward Gierka zwiedził zakłady „Fiata” i zapoznał się z najnowszymi modelami produkowanymi tu samochodów. Robotnicy bardzo serdecznie pozdrawiali polskich gości.

Z Turynu Edward Gierka i towarzyszących mu osób udał się samochodem do Mediolanu. W Mediolanie I sekretarz KC PZPR został powitany

przez premiera regionu Lombardii Cesare Goiffieri, burmistrza Mediolanu Carlo Tognoli i innych przedstawicieli władz.

W siedzibie mediolańskiej Izby Handlowej odbyło się następnie spotkanie Edwarda Gierka z czołowymi przedstawicielami włoskiego życia gospodarczego. Na spotkanie przybyli przewodniczący rad nadzorczych lub dyrektorzy generalni największych włoskich koncernów przemysłowych, wielkich organizacji handlowych, czołowych banków. W imieniu rządu włoskiego Edwarda Gierka powitał na spotkaniu minister handlu zagranicznego Włoch Rinaldo Ossola. Edward Gierka wygłosił przemówienie.

Oficjalna wizyta I sekretarza KC PZPR nadal przyciąga uwagę prasy włoskiej. W śródowych wydaniach wszystkie dzienniki rzymskie zamieszczają szczegółowe sprawozdania z przebiegu drugiego dnia wizyty Edwarda Gierka we Włoszech, zwracając uwagę na jej bardzo bogaty program.

Organ KC WPK „Unita” wybiła na czoło stwierdzenie o wspólnym zaangażowaniu Włoch i Polski na rzecz reali-

zacji postanowień aktu końcowego z Helsinek i pisał o decyzjach mających na celu dalszy rozwój współpracy gospodarczej między obu krajami.

„Unita” wiele uwagi poświęca uroczystości złożenia przez E. Gierka wieńca na cmentarzu polskich żołnierzy na Monte Cassino, podkreślając symboliczne znaczenie tego aktu. Dziennik włoskiej prasy zamieszcza również komunikat o rozmowach E. Gierka i E. Berlinguera uwypuklając już w tytule serdeczny charakter tego spotkania.

„Il Popolo” pisał, iż rzymskie rozmowy I sekretarza KC PZPR charakteryzowały się akcentami zaangażowania Włoch i Polski na rzecz pokoju w Europie i na świecie. Dziennik ten stwierdza, że wizyta E. Gierka w Rzymie przyczyniła się nie tylko do umocnienia przyjaźni oraz wzajemnej, historycznej już, sympatii obu narodów i krajów, ale też wykazała, że państwa należące do różnych systemów politycznych i społecznych mogą skutecznie poszukiwać nowych dróg współpracy dla dobra pokoju i obopólnego po-
(PAP)

Omówienie wspólnej deklaracji polsko-włoskiej — str. 2.

Sesja polsko-amerykańskiej komisji handlowej

W środę 30 listopada rozpoczęły się w Warszawie obrady VII sesji wspólnej Polsko-Amerykańskiej Komisji d.s. Handlu.

Delegacji polskiej przewodniczy wicepremier Kazimierz Olszewski, a delegacji amerykańskiej sekretarz handlu USA Juanita Kreps.

W czasie pierwszego posiedzenia wymieniono informacje na temat aktualnego rozwoju gospodarczego i problemów ekonomicznych obu krajów, mających wpływ na rozwój stosunków handlowych Polska — USA.

W okresie ubiegłych 7 lat tempo wzrostu wymiany towarowej między Polską a USA było znacznie szybsze niż średnie tempo naszej wymiany z innymi wysoko rozwiniętymi krajami kapitalistycznymi.

Głównym zadaniem obrady

będącej w Warszawie sesji są prace zmierzające do usunięcia istniejących jeszcze utrudnień i przeszkód w polsko-amerykańskiej wymianie towarowej tak, aby utrzymujący się dotychczas trend jej wzrostu mógł być kontynuowany również w przyszłości. Prezentowane w czasie obrad stanowisko strony amerykańskiej nacechowane było otwartością i rzeczowym podejściem do wysuwanych przez stronę polską problemów.

Tego samego dnia rozpoczęły również obrady robocze grupy ekspertów uczestniczących w sesji, opracowujących szczegółowo tematy i zagadnienia pod kątem zapewnienia dalszego wzrostu polsko-amerykańskich obrotów handlowych, a szczególnie zwiększenia naszego eksportu do USA.

PAP

P. Menten nadal kłamie

Pieter Menten, sądzony za zbrodnie wojenne przez Trybunał Specjalny w Amsterdamie, w swym ostatnim słowie przed kilkanaście godzin usiłował udowodnić w środe swą rzekomo niewinność. W znacznej części powtórzył przemówienie obrońcy, L. van Heijninga, wygłoszone przed dwoma tygodniami, operując wciąż tymi samymi argumentami, że proces jest „inspirowany z zewnątrz — przez ZSRR i Polskę”, że on, Pieter Menten, „padł ofiarą komunistycznej hagiografii”, że „zeznania świadków oskarżenia i dokumenty przedstawione przez prokuraturę są sfałszowane” itd. Nawet odręcznie pisane listy

oskarżonego, których autentyczność stwierdzili eksperci, zostały — zdaniem Mentena — „spreparowane”.

Oskarżony zastrzegł się, że jest „zmęczony i chory”, chciał najwyraźniej wzbudzić współczucie trybunału, lecz starczyło mu sił na maratońskie wystąpienie, pełne kłamstw i prowokacyjnych inwektyw.

W przekonywujący sposób zostały one odparte w replice prokuratora A. F. Habermehla, który spokojnie, punkt po punkcie, z powoływaniem się na motywację czysto prawniczą, wykazał całkowitą sprzeczność wywodów Mentena z prawdą. (PAP)

Jutrzejszy „GŁOS WIELKOPOLSKI”

ukaze się na 3 dni

w objętości

12 stron

W wydaniu m. in.:

- ▲ „Rekordy „Władysława” czyli przed „Barbórką” o konińskich górnikach
- ▲ Na temat historii i współczesności — „Różne widzenie równości”
- ▲ „Czytanie: szluka i potrzeba”
- ▲ „Marinice, czyli tak bilski Polski” — korespondencja z Bułgarii
- ▲ Z cyklu „Oni potrafili” — „Wpiew „rozgrzyć” zadanie”
- ▲ „Jak zadzwonić nowe osiedla?” — pismo korespondent z NRD.
- Nadto w numerze: felietony ▲ wiadomości sportowe ▲ listy czytelników ▲ humor i rozywka ▲ powtórzenie warunków i kuponu konkursu pl. „Bądźmy zdrowi”.

krótco + krótco + krótco + krótco + krótco + krótco

Rozwój spółdzielczości

Odbywająca się w Warszawie międzynarodowa konferencja w sprawie rozwoju spółdzielczości przemysłowej w krajach rozwijających się zakończyła obrady plenarne. Obecnie uczestnicy konferencji rozpoczęli zwiedzanie krajowych spółdzielni pracy i ośrodków przemysłowych. Prowadzone są również rozmowy z naszymi organizacjami gospodarczymi — centralnymi i spółdzielczymi.

Konferencja rektorów

W Weimarze zakończyła się druga konferencja rektorów wyższych szkół muzycznych Polski i NRD. W centrum trzydniowych obrad konferencji znalazły się zagadnienia związane z kształce-

niem artystycznym i światopoglądem młodych muzyków.

Konkurs na plakat

Rozstrzygnięty został ogólnopolski konkurs na plakat pn. „Młodzież z partią”, zorganizowany przez ZG Związku Socjalistycznej Młodzieży Polskiej oraz Krajową Agencję Wydawniczą. I nagrodę otrzymał W. Terechowiec.

Ośrodek naukowy RWPG

Nowy ośrodek astrofizyczny zorganizowany przez Akademię Nauk ZSRR na Krymie rozpoczął systematyczne obserwacje laserowe sztucznych satelitów Ziemi wystrzelonych na orbitę w programie „Interkosmos”. Ośrodek mieści się nad brzegiem Morza Czarnego koło Jalty.

Kampania sprawozdawczo-wyborcza PZPR w Wielkopolsce

Dorobek i rezerwy działania treścią partyjnej dyskusji

Pierwszy etap kampanii sprawozdawczo-wyborczej w organizacjach Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej Wielkopolski zbliża się do końca. Uczestnicy konferencji dzielnicowych, miejskich, miejsko-gminnych i gminnych sumują dorobek swoich środowisk w minionych latach, a w oparciu o ujawnione rezerwy produkcyjne wytyczają nowe zadania których realizacja przyczyni się do pełnego urzeczywistnienia programu wszechstronnego rozwoju kraju. Konferencje partyjne są również okazją do wręczania legitymacji partyjnych nowym kandydatom i członkom PZPR.

Dobiega końca kampania sprawozdawczo-wyborcza w ogniwach podstawowych kaliskiej organizacji partyjnej, gdzie ocena realizacji programu i określenie kierunków

działania na najbliższe lata zajmowały się już wszystkie instancje miejskie, gminne i miejsko-gminne PZPR, poza miejską instancją w Kaliszu (ta konferencja odbędzie się jutro). W dyskusji omawiane są zagadnienia poprawy struktury upraw zbożowych, możliwości zwiększenia produkcji zwierzęcej oraz rozwoju infrastruktury. W miastach rozważano możliwości dalszego rozwoju gospodarki komunalnej i budownictwa mieszkaniowego, a w ośrodkach przemysłowych — zwiększania produkcji rynkowej i eksportowej. (PAP)

Konferencje sprawozdawczo-wyborcze w organizacjach stożnia podstawowego województwa konińskiego zakończyły się już 23 listopada. Wybrano na nich trzystu delegatów na

Dokończenie na str. 2

Nowe oblicze starej Wildy

Na zdjęciu: skrzyżowanie ulic Hetmańskiej i Rolnej — nowy fragment poznańskiej Wildy.

O nowym obliczu tej dzielnicy — artykuł na stronie 3.

Fot. — H. Kamza

Sesja WRN w Lesznie

Doskonalenie usług dla ludności

Kolejna sesja Wojewódzkiej Rady Narodowej w Lesznie obradowała wczoraj w sali Domu Kultury przy leszczyńskiej Fabryce Okuć Budowlanych „Metalplast”. Poświęcono ją problemom związanym z rozwojem usług dla ludności, a obrady prowadził przewodniczący WRN, I sekretarz KW PZPR w Lesznie — Stanisław Kułesza.

Zatwierdzony przez radnych program rozwoju usług dla ludności w województwie leszczyńskim na lata 1977—1980 zakłada szczególnie wysoki rozwój usług motoryzacyjnych oraz związanych z remontami i wyposażeniem mieszkań, naprawami zmechanizowanego sprzętu gospodarstwa domowego. Preferencjami objęte mają być również usługi dla rolników, transportowe, łączności, ochrony zdrowia i komunalne.

Zamiarem autorów programu jest także ukształtowanie placówek usługowych, aby

obywatele leszczyńskiego nie mieli na tym polu okazji do narzekania. Wymaga to poprawy organizacji działania usług oraz zaopatrzenia materiałowego, rozbudowy bazy materiałowo-technicznej i lokalowej, wyposażenia zakładów usługowych w nowoczesne i dobre urządzenia oraz narzędzia, dopływu kwalifikowanych kadr.

Łączna wartość usług dla ludności, świadczonych w woj. leszczyńskim ma wzrosnąć o pięć procenta 1975—1980 o 69,8 procenta. Program przewidywał m. in. budowę dużych placówek usługowych: 2 domy usług w Kościanie i Gostyniu oraz pawilon usługowy we Wschowie, nową pralnię przemysłową w Lesznie, 2 duże stacje obsługi samochodów w Lesznie i Kościanie, wzorcowy ośrodek usługowy w Pępowie, wielobranżowy zakład usługowy ze stacją obsługi samochodów w Kobylinie, lakiernię samochodów w Rawiczu i warsztat samochodowy w Górze. (t)

SPORT

Losowanie piłkarskich mistrzostw Europy

W Rzymie odbyło się wrode losowanie piłkarskich mistrzostw Europy.

Oto podział na grupy:

Grupa 1: Anglia, Dania, Irlandia, Bułgaria, Irlandia Pn.

Grupa 2: Belgia, Norwegia, Austria, Szkocja, Portugalia.

Grupa 3: Jugosławia, Cypr, Rumunia, Hiszpania.

Grupa 4: Holandia, Islandia, Polska, NRD, Szwajcaria.

(Dokończenie na str. 4)

od GŁOSY

Spółdzielnia „Automat” w Słupsku działa 30 lat. Przez ten okres wyprodukowała 15 wag-kolosów, przeznaczonych między innymi dla cukrowni i kolejnictwa. Zarazem w tym samym okresie nie otrzymała ani jednej uwagi na temat usterek, nie zna, co to są reklamacje.

A zatem można tak pracować, by klient, odbiorca produktu, nie musiał się skarżyć, odwoływać, wnosić reklamacji i molestować producenta o naprawie nie mu źle wytworzonego sprzętu czy wręcz zamienne nie produktu na nowy, bez usterek. Wprawdzie przytoczony przykład ze Słupskiem dotyczy sprzętu produkowanego nie na taśmie, być może jednostkowo, metodą „imadło i pilnik”, ale nie przeczy tezie, że w podobny sposób należałoby pracować i w takim zakładzie, w którym czynna jest taśma produkcyjna. Niestety, z fabryk dostarczających na rynek automatyczne pralki, telewizory, radiodiodniki, kucharki gazowe czy inny sprzęt mechaniczny, da — samochody, nie słyszeliśmy, by w takim to takim okresie opuściły zakład dzieki tysięcy wyrobów bez usterek.

Producenci różnego sprzętu zmechanizowanego o bardzo skomplikowanej technice i technologii w znacznej mierze zależni są — w gotowym produkcie — od swych kooperantów, którzy bardzo często też chrząną robotę. Ale chyba nie stoi na przeszkodzie, by i jedni i drudzy wymazali wreszcie ze swego fabrycznego słownika słowo: usterka.

Przykład spółdzielni ze Słupska jest jeszcze jednym, że Polak potrafi. Można też dy zapytać dlaczego nie każdy?

EC

Rolnicy planują strukturę zasiewów

Korzystne warunki kontraktacji

Przez najbliższe miesiące w gospodarstwach rolnych konkretyzować się będą ustalenia produkcyjne, m. in. w zakresie struktury zasiewów roślin uprawianych na wiosnę. Wyrażać się to będzie zawieraniem umów kontraktacyjnych na plody rolne oraz gromadzeniem potrzebnych do realizacji przyjętych zadań środków produkcji — materiału siewnego, nasion i nawozów.

W planach resortów rolnictwa i przemysłu spożywczego zakłada się zaspokojenie w bieżącym roku gospodarczym zapotrzebowania rynku i przetwórstwa spożywczego na plody rolne produkcyjne z rejonu położonych najbliższych odbiorców. Zmiany wprowadzane w zakresie kontraktacji bura

ków cukrowych, ziemniaków i innych plodów rolnych, mają więc na celu z jednej strony zwiększenie powierzchni tych upraw w rejonach najbardziej temu sprzyjających, a z drugiej maksymalne ograniczenie przewozów.

Szczególna uwaga służy surowcowym i instytucji prowadzących kontraktację, poświęconą będzie w najbliższych miesiącach pełnemu wykonaniu planów w zakresie uprawy grochu, fasoli, gryki, na które rynek zgłasza duże zapotrzebowanie. Przy obecnie obowiązujących cenach na ziarno tych roślin, ich uprawa jest bardziej opłacalna i stanowi szansę na wzmocnienie ekonomiczne zwłaszcza dla małych gospodarstw.

Na bardzo korzystnych warunkach kontraktowana jest też obecnie siłoma lniana. Nowo wprowadzone ceny, które obowiązują w skupie od 1 lipca 1978 r. są przy słomie tzw. surowej nieodziarnionej o 38 procent wyższe od dotychczasowych, a przy słomie tzw. rozsonnej o 30 procent. Tak więc przy stałej uprawie lnu i planach w granicach 6 ton słomy z hektara w klasie drugiej, uzyska się w skupie ponad 36 000 zł. Osiąganie dobrych plonów rolnikom kontraktującym len i inne rośliny uprawne umożliwia gwarantowane przez państwo zaopatrzenie w wartościowe nasiona, nawozy i inne potrzebne środki produkcji. (PAP)

20-lecie Muzeum Historii Polskiego Ruchu Rewolucyjnego

Muzeum Historii Polskiego Ruchu Rewolucyjnego w Warszawie obchodzi swoje 20-lecie. Z tej okazji odbyła się 29 bm. jubileuszowa uroczystość, w której uczestniczyli: członek Biura Politycznego, sekretarz KC PZPR — Edward Babuch, zastępca członka Biura Politycznego, sekretarz KC PZPR — Jerzy Łukaszewicz, sekretarz KC, I sekretarz Komitetu Warszawskiego PZPR — Alojzy Karkoska. Przybyli przedstawiciele życia naukowego i kulturalnego stolicy, a także dyrektorzy muzeów historii ruchu rewolucyjnego z krajów socjalistycznych.

Podczas uroczystości przemówienie wygłosił Edward Babuch. (PAP)

Historyczne znaczenie Wielkiego Października

29 bm., zastępca członka Biura Politycznego, sekretarz KC PZPR Jerzy Łukaszewicz i sekretarz KC PZPR Andrzej Werblan przyjęli członków delegacji zakończony we wtorek w Warszawie międzynarodowej konferencji naukowej teoretycznej pod tytułem: „Rewolucja Październikowa i rozwój nauk społecznych”.

W czasie spotkania przewodniczący delegacji ZSRR, dyrektor Instytutu Marksizmu-Leninizmu przy KC KPZR akademik Anatolij Jegorow poinformował o przebiegu i rezultatach konferencji, która wzbogaciła ideologiczne treści związane z historycznym znaczeniem Wielkiego Października dla kształtowania i rozwoju socjalistycznego społeczeństwa i rozwoju nauk społecznych. (PAP)

Posiedzenie Komitetu Ministrów Obrony

We wtorek rozpoczęło się w Budapeszcie kolejne posiedzenie Komitetu Ministrów Obrony państw uczestników Układu Warszawskiego pod przewodnictwem ministra obrony WRL, gen. płk. Lajos Cziene. W posiedzeniu biera udział minister obrony Bułgarii, Czechosłowacji, NRD, PRL, Rumunii i Związku Radzieckiego.

Ponadto w obradach uczestniczą naczelnicy dowództwa Zjednoczonych Sił Zbrojnych państw uczestników Układu Warszawskiego, marszałek Związku Radzieckiego Wiktor Kulikow oraz szef sztabu tych sił zbrojnych gen. armii, Anatolij Gribkow. (PAP)

Kto będzie szefem FBI?

Mianowany przez prezydenta Cartera na stanowisko szefa Federalnego Biura Śledczego (FBI) sędzia Frank Johnson, który swego stanowiska miał objąć od stycznia przyszłego roku, musiał zrezygnować z przyjęcia nominacji z powodu złego stanu zdrowia. Johnson poddał się niedawno poważnej operacji. (PAP)

L. Breżniew przyjął A. Chaddama

Leonid Breżniew przyjął wczoraj przebywającego w Moskwie z przyjaźniarską wizytą oficjalną, ministra spraw zagranicznych Syrii, Abd el-Halima Chaddama. W spotkaniu uczestniczył członek Biura Politycznego KC KPZR, minister spraw zagranicznych ZSRR, Andrej Gromyko.

Minister Chaddam przekazał L. Breżniewowi osobisty list prezydenta Syrii, H. Asada. W toku rozmowy, podkreślono

wspólną poglądów w kwestiach dotyczących sytuacji na Bliskim Wschodzie, a także dalszego rozwoju stosunków radziecko-syryjskich.

Obie strony wyraziły zdecydowanie osiągnięcia globalnego uregulowania problemu bliskowschodniego na warunkach wykluczających możliwość wchodzenia w separatystyczne układy, do jakich dążyłyby niektórzy krajów arabskich. (PAP)

Dorobek i rezerwy działania treścią partyjnej dyskusji

Dokończenie ze str. I

konferencję wojewódzką. W dyskusjach zabrało głos blisko sześćset towarzyszy, którzy mówili najczęściej o potrzebie dalszego rozszerzania szeregu partyjnych oraz zwiększania wpływu członków partii na przemiany społeczno-gospodarcze swoich środowisk. Podkreślano konieczność dalszego szybkiego rozwoju głównych gałęzi gospodarki, wskazując na zaletność wyników od pracy i odpowiedzialności każdego członka partii, każdego pracownika. (woj)

W województwie leszczyńskim konferencje miejskie, miejsko-gminne i gminne rozpoczęły się 22 listopada i potrwały do 7 grudnia. Uczestnicy konferencji zajmują się najwęższymi problemami życia gospodarczego i społecznego miast i wsi regionu. Najwięcej wniosków, dotyczących spraw mieszkaniowych, poprawy zaopatrzenia sklepów, terminowości i jakości usług świadczonych przez spółdzielnię kółek rolni-

czych, usprawnienia zaopatrzenia rolników w sprzęt i środki do produkcji, budowy i remontów dróg, urządzeń melioracyjnych oraz remontów i wyposażenia świetlic wiejskich. (tt)

Konferencje miejskie PZPR w Wągrowcu, Złotowie i Wałcu oraz miejsko-gminne w Ujściu, we Wronkach i Wyrzysku zakończył pierwszy etap kampanii sprawozdawczo-wyborczej w woj. pilskim. W czasie konferencji w Wągrowcu odbędzie się wręczenie sztandaru dla miejskiej organizacji partyjnej W środowiskach rolniczych przeżywały w dyskusji problem myślnikowe z ustawy o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym, poszukiwania dróg dalszej intensyfikacji produkcji rolnej, przede wszystkim przez zwiększenie liczby gospodarstw specjalistycznych, w miastach szczególną uwagę zwracano na potrzebę zwiększenia produkcji eksportowej i rynkowej, lepszej pracy handlu i usług oraz zaopatrzenia. Podczas konferencji wręczono do-

Wspólna deklaracja polsko-włoska

(O M O W I E N I E)

Edward Gierek i Giulio Andreotti podpisali wspólną deklarację polsko-włoską, która podkreśla, że Polska Rzeczpospolita Ludowa i Republika Włoska opierać będą swą współpracę na Kartach ONZ, przestrzegając i wprowadzając w życie zasady stosunków między państwami potwierdzone przez KBWE i realizować wszystkie postanowienia aktu końcowego z Helsinek.

Obie strony położyły nacisk na konieczność rozwinięcia — na bazie równości pomiędzy wszystkimi państwami europejskimi — bezpośredniego, swobodnego i otwartego dialogu, opartego na poszanowaniu ich suwerenności i niepodległości, jak również nieingerencji w wewnętrzne sprawy innych państw. Równocześnie podkreśliły znaczenie, jakie przywiązuje do spotkania odbywającego się w Belgradzie.

Obie strony wskazały na konieczność podjęcia skutecznych i konkretnych kroków, które umożliwiłyby dokonanie postępu w kierunku powszechnego i całkowitego rozbrojenia, obejmującego zarówno broń konwencjonalną, jak i nuklearną. W związku z tym wyraziły nadzieję, że rokowania między ZSRR i USA w sprawie ograniczenia zbrojeń strategicznych będą mogły zakończyć się pomyślnie w bliskim czasie.

Strony wyraziły poparcie dla przeprowadzenia specjalnej sesji Zgromadzenia Ogólnego NZ na temat rozbrojenia, a następnie światowej konferencji rozbrojeniowej. Przywiązują one szczególne znaczenie do rokowań wiedeńskich w sprawie wzajemnej redukcji sił zbrojnych, zbrojeń i środków towarzyszących w Europie środkowej; uznają wielkie znaczenie trwających negocjacji między Związkiem Radzieckim, Wielką Brytanią i Stanami Zjednoczonymi w sprawie układu o zakazie wszelkich doświadczeń jądrowych.

Polska i Włochy odpowiedziały się za przebudowę międzynarodowych stosunków gospodarczych na bazie równości, wzajemnych korzyści i jednakowego poszanowania interesów wszystkich krajów.

W kwestii Bliskiego Wschodu obie strony zgodziły się, że istnieje pilna konieczność jak najszybszego ustanowienia sprawiedliwego i trwałego pokoju w tym regionie na podstawie rezolucji 242 i 328 Rady Bezpieczeństwa ONZ. Wyraziły również pragnienie, aby konferencja pokojowa w Genewie wznowiła jak najszybciej swe prace.

Polska i Włochy wyraziły przekonanie o konieczności zapewnienia pokoju wszystkim narodom kontynentu afrykańskiego, co zakłada poszanowanie niepodległości, suwerenności i integralności terytorialnej państw afrykańskich oraz realizację prawa tych narodów do niezależnego decydowania o swoim losie.

Oba państwa opowiedziały się za sprawiedliwym i trwałym rozwiązaniem problemu cypryjskiego na bazie odpowiednich rezolucji ONZ, poszanowania suwerenności, niepodległości i integralności terytorialnej Republiki Cypru.

Pragnąc rozwijać swe stosunki obie strony zamierzają utrzymywać okresowe kontakty między meżami stanu i prowadzić konsultacje. Jednocześnie potwierdzają priorytetowe znaczenie szybkiego i zrównoważonego rozwoju stosunków gospodarczych. W dziedzinie stosunków kulturalnych i naukowych postanowiły wzmocnić wysiłki, zmierzające do zacieśnienia i pogłębienia współpracy. Wyrażają również wolę pogłębienia i rozszerzenia wymiany informacji i rozwijania kontaktów indywidualnych i instytucjonalnych w dziedzinie kultury i oświaty, ułatwiania ruchu osobowego między Polską i Włochami oraz popierania rozwoju turystyki indywidualnej i zbiorowej.

W duchu wspólnej deklaracji oba państwa potwierdziły swe dążenie do tworzenia coraz bardziej korzystnej atmosfery dla rozwoju ich stosunków dwustronnych. (PAP)

K. Croissant pozostanie w areszcie

Przetrzymany w więzieniu stuttgartskim Stammheim — b. obrońca anarchistów z grupy Baader — Meinolf Klaus Croissant pozostanie w areszcie. Rzecznik

sądu krajowego w Stuttgarcie zakomunikował, że został odrzucony wniosek obrońcy Croissant o uchylenie aresztu. PAP

KRONIKA DNIA

DOBRA PRACA GÓRNIKÓW

Górnicy kopalni węgla kamiennego powitają swoje tradycyjne święto kolejnym sukcesem produkcyjnym. W listopadzie br. dostarczyli oni gospodarce krajowej i na eksport 22 000 ton węgla dodatkowo. Od początku br. załogi wszystkich kopalni wydobły już przeszło 170 mln ton węgla dostarczając np. w listopadzie br. o 36 000 ton tego paliwa więcej niż w analogicznym miesiącu 1976. (PAP)

POLSKO-AUSTRIACKIE KONTAKTY LITERACKIE

Instytut Filologii Germańskiej UAM oraz Instytut Kultury Austriackiej z Warszawy są organizatorami sesji naukowej z udziałem badaczy polskich oraz naukowców z Austrii, Jugosławii, Czechosłowacji i Holandii pt. „Polsko-austriackie sąsiedztwo literackie”. Sesja rozpocznie się w Poznaniu 30 listopada i trwać będzie do 2 grudnia br. (bran)

PROBLEMY USPRAWNIAJĄCE GOSPODARKI MATERIALOWEJ

Wczoraj w Lublinie zakończyła obrady III krajowa konferencja naukowa, poświęcona problemom usprawnienia zaopatrzenia materialowego i technicznego. M. in. wysunięto propozycje zmniejszenia nadmiernej ilości przepisów oraz często sprzecznych uchwał, obowiązujących w dalszym ciągu w gospodarce materialowej. (PAP)

W ostatnich dniach grudnia

J. Carter rozpocznie podróż do 6 krajów?

Powołując się na źródła rządowe w Waszyngtonie, agencje zachodnie twierdzą, iż prezydent Carter wyruszy w ostatnich dniach grudnia br. w 9-dniową podróż do 6 krajów, podczas której odwiedzi Polskę, Iran, Indie, Arabię Saudyjską, Francję i Belgię. Przewiduje się, iż prezydent powróci do Waszyngtonu 6 lub 7 stycznia.

Jak wiadomo, Jimmy Carter miał rozpocząć 22 listopada 11-dniową podróż, która oprócz wyżej wymienionych krajów objąć miała także Wenezuelę, Brazylię i Nigerię. Prezydent zamierza odwiedzić te trzy, a być może również inne kraje podczas podróży przewidzianej wstępnie na wiosnę przyszłego roku. (PAP)

„Mały Lotek”

I LOSOWANIE

1, 8, 10, 13, 27

II LOSOWANIE

6, 13, 17, 27, 35

Końcówka banderoli 7259

„Express-Lotek”

12, 21, 23, 26, 32

Obraduje Kongres USA

Po kilkudniowej przerwie Kongres USA 95 kadencji wznowił swe prace. Najważniejszym punktem na porządku dziennym prac Kongresu jest program oszczędności energetycznych, wysunięty przez administrację prezydenta Cartera. (PAP)

„GŁOS WIELKOPOLSKI” — DZIENNIK ROBOTNICZEJ SPÓŁDZIELNI WYDAWNICZEJ „PRASA — KSIĄŻKA — RUCH”: POZNAŃ, UL. GRUNWALDZKA 19.
Adres pocztowy: skrytka nr 1074 60-959 Poznań.
Redaguje kolegium:
Wiesław Porzycki (red. naczelny), Marian Flejsierowicz i Kazimierz Marcinkowski (zastępcy red. naczelnego),
Tadeusz Kaczmarek (sekretarz redakcji), Eugeniusz Cofla,
Zbigniew Sęk, Zbigniew Szumowski.

Wydawca: Poznańskie Wydawnictwo Prasowe RSW. Telefony: 600-41 łączą wszystkie działy. Dział łączności z czytelnikami 665-718. Sekretariat red. naczelnego 454-09. Zastępca red. naczelnego 665-718. Sekretarz redakcji 648-85. Dział informacji 665-939. Dział sportowy 648-45. Redakcja nocna 430-73 i 453-31. Biuro Ogłoszeń: Grunwaldzka 19 60-782 Poznań, tel. 665-916. Za treść i termin druku ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Druk: PZG im. M. Kasprzaka—Poznań.

Prenumerata: wpłaty przyjmują oddziały RSW „Prasa-Książka-Ruch” oraz urzędy pocztowe i doręczyciele do dnia 10 każdego miesiąca (z wyjątkiem grudnia) poprzedzającego okres prenumeraty: na miesiąc (26 zł), kwartał (78 zł), półrocze (156 zł). Indeks nr 35028 U-3

Telefony

● W Wólcinie (woj. kaliskie), „Zuk” potrafił, wbiegając nagle na jezdnię, 16-letnia dziewczynkę, która doznała ogólnych obrażeń i przebywa w szpitalu.
● Na ul. Łąkowej w Ostrowie, 25-letni kierowca „Nysy” nie zachował środków ostrożności i najechał na „Star”. W wyniku zdarzenia pasażer „Nysy” został ranny.
● Na ul. Świętojańskiej w Koninie, na skutek poślizgu „Star” wpadł na „Zuka”. W wyniku zdarzenia 3 osoby odniosły rany i przebywają w miejscowym szpitalu. (t)

POGODA

Poznańskie Biuro Prognoz Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej przewiduje na dziś w Wielkopolsce: zachmurzenie duże z wielkimi przejaśnieniami, okresami słabe opady mżawki i deszczu.
Temperatura minimalna od 0 do 2 stopni, maksymalna od 3 do 5 stopni. Wiatry słabe i umiarkowane.
Wczoraj o godzinie 17 zanotowano następujące temperatury: w Poznaniu 2 stopnie, w Kaliszu 0 stopni, w Koninie 0 stopni, w Lesznie 0 stopni, w Pile 1 stopnia; ciśnienie 750 mm.

Dzisiejszy serwis informacyjny opracował Andrzej Piechocki.

DLA NAS — Z NAMI

Nowe oblicze starej Wildy

Przed kilkoma dniami, przeglądając Wielką Encyklopedię Powszechną, natknąłem się na hasło „Wilda”. Przeczytałem: *dzielnica administracyjna w południowej części Poznania, o charakterze przemysłowo-mieszkaniowym; Zakłady Przemysłu Metalowego „H. Cegielski”, zakłady naprawy taboru kolejowego; nowe osiedle mieszkaniowe — Dębiec.*

Dane te pochodzą wprawdzie sprzed 1970 roku, upłynęło tylko kilka lat, a już pobrzmiwają „archaizmie”, nie wspominając o tym, że dla kogoś, kto spędził na Wildzie kawał życia, są wyłącznie szkicem — bez kolorów. Postawiłem sobie zatem pytanie: czy znam tę dzielnicę, czy mógłbym opracować to hasło w encyklopedii nie tyle obszerniej, co w sposób wierniejszy współczesności?

Na Wildzie — zajmującej 6,6 procent powierzchni Poznania, zamieszkuje ponad 80 000 osób. Dzielnicę ta — skupiającą duży potencjał wytwórczy — jest najbardziej uprzemysłowionym rejonem miasta. Wiodącą rolę spełniają oczywiście HCP i Zakłady Naprawcze Taboru Kolejowego, ale nie można pominąć Miejskiego Zakładu Mleczarskiego czy Przedsiębiorstwa Remontowo-Budowlanego „ZREMB”. Mało kto również wie, że Wilda nazywana była „dzielnicą transportową” — tutaj bowiem zlokalizowano dyrekcję i oddziały eksploatacyjne takich przedsiębiorstw komunikacyjnych, jak Polskie Koleje Państwowe, Państwowa Komunikacja Samochodowa, Krajowa Spółdzielnia Komunikacyjna i Przedsiębiorstwo Spedycji Krajowej.

IX Plenum Komitetu Centralnego PZPR, oceniając rezultaty przebiegu manewru gospodarczego wskazało, że najpilniejszą obecnie potrzebą jest poprawa efektywności gospodarowania, a zatem — oszczędność surowców i energii, racjonalna gospodarka czasem pracy, lepsze wykorzystanie kwalifikacji kadr. Otóż robotnicy Wildy realizują zwiększone zadania produkcyjne prawie w 100 procentach — dzięki wzrostowi wydajności pracy. W latach 1975—77 podjęto tu też szereg zobowiązań produkcyjnych, których wartość wyniosła — nie licząc dokonań „Cegielskiego” 272,5 mln zł. Wpłynęło to

na zmniejszenie deficytu części zamiennych, rozwinięcie produkcji antyimportowej, poprawę usług transportowych i komunikacyjnych, a także na zwiększenie produkcji rynkowej.

Osiągnięcia społeczno-gospodarcze dzielnicy są w znacznej mierze wynikiem dobrej pracy działaczy FJN i jego człowiek siły — aktywistów PZPR. Umocniając kierowniczą rolę partii, wildeccy aktywiści polityczni dążyli zawsze do tego, by upowszechniać wśród ludzi pracy dzielnicy przekonanie, że dla wspólnej pomyślności — liczy się i opłaca wyjątkowo dobra jakościowo robota. Ilustracją skuteczności tego oddziaływania może być fakt, że przeciętna płaca miesięczna, przypadająca na wildeckiego pracownika — jest wyższa od średniej wojewódzkiej i krajowej. Komitet Dzielnicowy PZPR oraz kierownictwa gospodarcze, oprócz pracy ideowo-wychowawczej, podejmują liczne przedsięwzięcia, mające na celu ujawnianie rezerw i dalsze podnoszenie poziomu życia ludzi pracy. Wspólnym mianownikiem tych poczynań jest rzeczowa ocena dotychczasowych dokonań i zjawisk negatywnych, co w rezultacie procentuje tworzeniem dążeniem do tego, by szukać doskonalszych rozwiązań i stawiać wobec siebie wyższe wymagania.

Dzisiaj, kiedy nowe domy na Ratajach i Winiogradach niemal z tygodnia na tydzień urozmieniają poznajski krajobraz, trudno byłoby podtrzymywać określenie, że Wilda ma charakter mieszkaniowy, a osiedle na Dębciu — choć ładnie za gospodarowane — jest nowe. Ale przecież potrzeby mieszkańców tej robotniczej dzielnicy bynajmniej nie odbiegają od innych. Trzeba więc podkreślić, że gospodarka mieszkaniowa i komunalna pozostaje przedmiotem szczególnej troski wildeckich władz.

Rozpoczęte prace budowlane na kolejnym osiedlu „Klin Dębicki” oraz przy ulicy Laniewskiej — przysporzą dzielnicy do 1980 roku 470 spółdzielczych mieszkań. Powiększy to liczbę około 400 obiektów zrealizowanych w systemie indywidualnego i spółdzielczego budownictwa jednorodzinnego. W około 300 budynkach przeprowadzone zostaną w bieżącej pięcioletniej pracy remontowo-modernizacyjne.

Na inwestycje komunalne — woda, gaz, urządzenia sanitarno, drogi — przeznaczają się na

Wildzie do 1980 roku łącznie 220 mln zł. Przystąpi się do przebudowy kolizyjnego węzła dębickiego oraz wiaduktu na Dolnej Wildzie. Zmodernizowane zostaną m. in. ulice: Dolna Wilda, Marchlewskiego, Bema. Do dobrych i wygodnych dróg dzielnica ta nie miała wiele szczęścia. Chyba więc wkrótce ulica Helmańska przejdzie być jedyną wielką arterią Wildy.

Obraz przemysłowej dzielnicy niekoniecznie rysować się musi w zadyumionych barwach. Podejmowane są liczne przedsięwzięcia dla ochrony zdrowia mieszkańców i środowiska naturalnego. Zainstalowane zostaną na przykład w HCP, w ZNTK i Miejskim Zakładzie Mleczarskim — urządzenia ograniczające zanieczyszczanie atmosfery. Nadal otaczać się będzie szczególną dbałością teren zielony. W bieżącym roku udział w czynach społecznych wzięło ponad 90 załóg zakładów pracy, szkół, instytucji społecznych. Z zadeklarowanej łącznej wartości 22 mln zł — w pierwszym półroczu wykonano ponad połowę tego zobowiązania. Wybudowano m. in. 3300 metrów wodociągów, gazociągów, dróg i chodników; uporządkowano około 7 ha terenów zielonych, 2 km alejek parkowych, kilkadziesiąt hektarów powierzchni międzyosiedlowej, podwórka i place zabaw dla dzieci. W bieżącym pięcioletnim planuje się ukończenie budowy parku na Łęgach Dębickich oraz prac związanych z regulacją Warty i porządkowaniem terenów pomiędzy mostami Marchlewskiego i Przemysłową.

Mieszkańcy Wildy przodują w realizacji czynów społecznych, czego dowodem — zdobyte na własność sztandary przez chodnikowego ufundowanego przez WK FJN i prezydenta Poznania. Sztandarów zdobyli mieszkańcy, ale sukces ten jest równiejszym rezultatem rzetelnego wkładu organizacyjnego i inicjatyw wildeckich działaczy — przede wszystkim aktywistów partyjnego i samorządu mieszkańców.

Stara Wilda pulsuje dzisiaj nowym życiem. Jej mieszkańcy czują się współgospodarzami robotniczej dzielnicy miasta. Hasło IX Plenum KC partii — o wyższą efektywność gospodarowania, o lepsze zaspokajanie potrzeb ludzi pracy — jest tutaj na co dzień wzorowo przekształcane w rzeczywistość.

ZBYSZEK KRUSZONA

Włochy

Przed Bazyliką św. Piotra

CAF — fot. Bierat

W trosce o nasze płuca

Jak co roku w dniach od 1 do 10 grudnia trwają Dni Walki z Gruźlicą i Chorobami Płuc. W tym okresie wszystkie instytucje państwowe i społeczne powołane do walki o zdrowie społeczeństwa wzmagają działalność oświatowo-zdrowotną. Ma ona na celu upowszechnienie wiedzy o chorobach płuc, o metodach walki z nimi, służy też propagowaniu zasad profilaktyki, która w głównej mierze decyduje o zdrowiu całego społeczeństwa. Dlatego jest to sprawa nie tylko społecznej służby zdrowia, ale każdego z nas, by umieć korzystać z osiągnięć medycyny w zakresie profilaktyki i leczenia.

Temu celowi służy również konkurs „Bądźmy zdrowi” organizowany już po raz piąty przez: Zarząd Okręgowy Społecznego Komitetu do Walki z Gruźlicą i Chorobami Płuc Wojewódzki Zarząd Społecznygo Komitetu Przeciwalkoholowego, Wojewódzki Zarząd Polskiego Czerwonego Krzyża, Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna, Terenową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną oraz redakcję „Głosu Wielkopolskiego”. Konkurs popularyzuje podstawowe zasady profilaktyki, niepełna bowiem jest jeszcze nasza wiedza o przyczynach chorób i możliwościach ich leczenia.

Uczyć zapobiegania chorobom należy od wczesnych lat; służyć temu racjonalna pielęgnacja, właściwe odżywianie, systematyczne wizyty w przychodniach pediatrycznych, w przychodniach występowania przewlekłego kaszlu, szybkie zwrócenie się do lekarza i wreszcie bezwzględne unikanie palenia tytoniu w pomieszczeniach, w których przebywa dziecko. Trzeba też pamiętać, że nie należy palić tytoniu w pomieszczeniach, w których przebywa

człowiek, w których przebywa osoba z zaburzeniami układu oddechowego i że nie wolno skazywać osób nie palących na oddychanie dymem tytoniowym. Palacze muszą pamiętać, że ich nałóg naraża zarówno ich jak i ich otoczenie na poważne schorzenia układu oddechowego. Autorzy wydanych ostatnio publikacji naukowych z tego zakresu stwierdzają, że występowanie nowotworów u osób palących jest dwukrotnie częściej niż u osób nie palących. To jest argument. Poważne znaczenie w powstawaniu schorzeń układu oddechowego mają również i takie czynniki, jak zanieczyszczenie powietrza przez przemysł, transport i urządzenia komunalne.

Stąd też wynika konieczność przypomnienia, jak z korzyścią dla zdrowia spędzać wolny czas i odpoczywać w miejscach mniej narażonych na stałe zanieczyszczenie powietrza. Spaceru głównymi ulicami miasta, szczególnie z małymi dziećmi, nie można traktować jako pobytu na świeżym powietrzu. Dlatego też warto brać przykład z osób, które w dni wolne od pracy pieszo lub rowerem uciekają w rejon, gdzie zanieczyszczenie powietrza jest znacznie mniejsze. Las, jeziora, duże parki, ogródki działkowe pozwalają na tzw. wypocinek czynny, który zapewnia prawidłowe funkcjonowanie całego organizmu. Na takich wyprawach nawet w zimne jesienne dni, nie korzystamy ze sztucznej rozgrzewki. Alkohol bowiem osłabia organizm, czyni go podatniejszym na zachorowania. Zresztą nawet przysłowiowa „herbatka z kropką” używana jako lekarstwo nie służy zdrowiu.

Następnym ważnym elementem zapewniającym zdrowie są

badania profilaktyczne. Dzięki nim można już w pierwszym stadium rozpoznać choroby układu oddechowego. Badania obowiązują w naszym kraju wszystkich obywateli, począwszy od czternastego roku życia. Są przy tym nieszkodliwe dla zdrowia, a przeprowadzić się je może raz w roku.

W Wielkopolsce wobec rozbudowanej sieci przychodni prowadzących badania kontrolne, oraz dobrze wyposażonych placówek lecznictwa zamkniętego możemy mówić o możliwości pełnej opieki nad każdym chorym. W naszym kraju stworzono optymalne warunki leczenia, a w tym leczenia gruźlicy. Teraz wszystko zależy od chorego, od tego, czy potrafi korzystać z osiągnięć służby zdrowia. Mimo sukcesów w dziedzinie walki z gruźlicą choroba zakaźna i szybko rozprzestrzeniająca się jest ona w dalszym ciągu groźna, wymaga więc stałej czujności zarówno służby zdrowia jak i każdego z nas.

Grupą schorzeń układu oddechowego, które choroby w ich początkowym stadium nagminnie lekceważą, są przewlekłe zapalenie oskrzeli, ropień płuc, zapalenie płuc i — wreszcie — nowotwory. Częstotliwość ich występowania w ostatnich latach wyraźnie się zwiększa, a zanie dbania w leczeniu prowadzą do tragicznych skutków.

Mówiono o tym na niedawnej konferencji prasowej zorganizowanej z okazji Dni Walki z Gruźlicą i Chorobami Płuc przez Wojewódzki Zespół Specjalistyczny Chorób Płuc i Gruźlicy w Poznaniu. Jakkolwiek walkę z chorobami płuc prowadzi współczesna służba zdrowia w swoich poczynaniach profilaktycznych liczy ona jednak na pomoc całego społeczeństwa.

J.K.

Jak co roku, w Wapnie od będzie się tradycyjna Barbórka. Bowiem wbrew kraczącej plotce, Wapno żyje i na pewno żyć będzie. Górnice święto obchodzone będzie jednak w niekonwencjonalnej atmosferze. Zaczęły na niej pamiętny dzień 5 sierpnia br. kiedy to woda wdarła się z ogromną siłą do kopalni soli i nastąpiło pierwsze tapnięcie ziemi. Od tego momentu minęły prawie cztery miesiące. W tym czasie tapnieć było jeszcze kilka. Ostatnie, najgroźniejsze, 28 października. Obecnie w Wapnie nie notuje się większych zmian na powierzchni ziemi.

Natura to bardzo groźny żywioł. Niestety, nie udało się uratować kopalni. Trzeba było nawet zatapiać i zasypywać szyb. W rekordowym czasie zbudowano kilkukilometrowy rurociąg, którym od 15 września tłoczy się z Jeziora Czeszewskiego wodę do kopalni. Potrzeba jej kilka milionów metrów sześciennych. W tym przypadku pomoc ludzi jest niezbędna. Tylko w ten sposób można przeciwdziałać ubytkom wody w gruncie i zapobiegać kolejnym ewentualnym tapnięciom. Jednocześnie robi się odwierty w czapie gipsowej, zalegającej nad wysadem solnym w celu zbadania ubytków wody i zapełnienia pustych przestrzeni zwanych kawernami, z których spłynęło prawie 1,5 mln metrów sześciennych wody, powodując pierwsze tapnięcie na powierzchni ziemi.

Zawaliska spowodowały znaczne szkody w osiedlach w głównej części Wapna, liczące prawie 2 800 mieszkańców. Największe w rejonie ulic Staszica, Obrońców Stalingradu, Świerzeńskiego. Zniszczone tu uległo wiele budynków, a znaczna liczba jest zagrożona i popękana.

Udało się uniknąć strat w ludziach. Trzeba było jednak w ciągu tego okresu ewakuować 1 402 mieszkańców i ich dobytek. Tylko niewielka jego część pochołona ziemia. Na oczach ewakuowanych ziemia demolowała także przyrodę. W pamięci wielu mieszkańców Wapna pozostanie na zawsze widok 6 pięknych, lotniskowych przez kilkanaście godzin w ziemskim trzęsawisku.

Ewakuowani mieszkańcy Wapna znaleźli natychmiast schronienie w okolicznych miastach i gminach. Znajdowali hotele, kwatery prywatne. Otrzymują bezpłatne wyżywienie. Na mocy specjalnego zarządzenia wojewody pilskiego o stanie klęski żywiołowej, korzystają z wszelkiej pomocy. Przygotowuje się dla nich mieszkania. Ciężar zapewnienia mieszkań wzięło na swoje barki całe województwo. Decyzje podejmowane bardzo szybko, gdyż nie wiele czasu pozostało, a zima tuż, tuż.

W nowych blokach i dwóch pawilonach w Wągrowcu zamieszkało już 50 rodzin. Na steony pawilon w tym mieście jest na ukończeniu, podobnie

jak dwa inne pawilony w Gołuchowie. Poza tym ludzie ewakuowani z Wapna zamieszkają w najbliższym czasie w nowo oddawanych mieszkaniach w Pile, Złotowie, Czarnkowie, Wronkach i Mirosławcu.

Ludzie, którzy od dawna —

Piórem reportera

Krajobraz po tapnięciach

w normalnej kolejce — czekali na własne mieszkania, muszą się pogodzić z tym, że w tej sytuacji otrzymają je z opóźnieniem: bardziej potrzebne są w tej chwili mieszkania ofiarom katastrofy. To zrozumienie, humanitarność oraz solidarność w obliczu klęski żywiołowej, są godne najwyższego szacunku. Do czasu otrzymania kluczy do mieszkań górniczy z Wapna tymczasowo przebywają w internatach, hotelach i kwatery w Wągrowcu, Margoninie, Chodzieży, Gołuchowie, Ratajach, Rygielsku i Rogoźnie.

35 wysoko kwalifikowanych górników zasililo załogę Kopalni Soli w Kłodawie. Znaleźli tam pracę m. in. Franciszek Przybylski, Henryk Bro-

da i Józef Tyczkowski. Sylwester Kasprzak podjął pracę w Mystkowicach w Kopalni Węgla, a Maciej Melerowicz z rodziną wywędrował do pracy w kopalni Belchatów.

Wielu nie chciało opuścić Wapna i pracy w kopalni, która była dla nich wszyst-

kim. Wokół niej koncentrowało się twarde, ale jakże bogate w tradycje, życie górniczego stanu. Kiedy nadeszły trudne dni, ratowano wszystko, co cenniejsze. W pierwszym szeregu stanęli pracownicy kopalni i ich rodziny, władze miasta i gminy oraz województwa. Na czele specjalnego komitetu stanął wicewojewoda pilski Józef Artman. Kilka razy odwiedzał Wapno w najtrudniejszych chwilach przedstawiciele władz pilskiego z I sekretarzem KW PZPR Alfredem Kowalskim i wice wicepilskim Andrzejem Śliwińskim. Był także w Wapnie minister przemysłu chemicznego Henryk Konopacki. Ich pobyt dla mieszkańców Wap-

na miał ogromne znaczenie. Widzieli, że nie zostają pozostawieni własnemu losowi. Ze wszystkim poszkodowanymi przeprowadzono indywidualne rozmowy co do dalszych ich losów na najbliższy, najtrudniejszy okres. Nie pominięto nikogo.

Ogromny wkład w akcję ratowniczą miały: milicja, terenowe oddziały samobrony, wielu bezimiennych bohaterów akcji niesienia pomocy. Duże uznanie w tym czasie otrzymała ekipa z Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej ze Stoleżyna w składzie: Kazimierz Gardas (kierownik grupy), Józef Pawlicki, Ryszard Adamczewski i Waldemar Walczak. Ofiarność i spokój ekipy ratowniczych nawet w najtrudniejszych momentach, w ciemności nocy, kiedy z trzaskiem pękali budynki i wtedy, kiedy gołym okiem obserwowano pęknięcia ziemi, powolne tworzenie się zapadlisk — zadecydowały o bezpieczeństwie i o tym, że nigdy nie było paniki.

Czy to już koniec strąp, tapnieć i ruchów górniczych? Teren w okolicach zawałisk jest nadal zagrożony. Nie można nie powiedzieć, że zanim nie zostanie wyrównany bilans wody, kopalnia zostanie zalana i zasypana niedługo, w połowie grudnia tego roku. Szczegółowe badania gruntu i czasy gipsowej dąży do odpowiedzi, ile trzeba będzie jeszcze wpompować wody w kawerny. To będzie wiadome dopiero w przyszłym roku.

Trudno natomiast przewidzieć, kiedy nastąpi stabilizacja gruntu i kiedy znów będzie można stawiać nowe domy.

Drugi podstawowy problem — to zapewnienie ludziom pracy. Kopalnia dawała zatrudnienie ponad 600-osobowej załodze. Są już konkretne decyzje w tej sprawie. W ocalałych obiektach kopalni powstanie specjalistyczny przemysł dla branży górniczej. Będzie to zakład mechaniczny — produkujący konstrukcje stalowe i części do maszyn górniczych oraz przeprowadzający remonty silników dla potrzeb górnictwa.

Najważniejszą sprawą jest zachowanie dobrej, wysoko kwalifikowanej załogi. A kadra ta w Wapnie nadal pracuje, przestawiając się na nowy sposób produkcji. Na razie pracuje tu prawie 500 osób ze starej załogi kopalni. W planach przewiduje się, że zakłady mechaniczne zatrudnią będą 350 pracowników. Reszta wejdzie w skład ekip budujących mieszkania, a inni z czasem znajdą pracę w zakładach przemysłowych w nowym miejscu zamieszkania. Ci ludzie są potrzebni w województwie pilskim i będą wykorzystani zgodnie ze swymi kwalifikacjami.

Z myślą o załodze zakładów mechanicznych postanowiono wybudować w najbliższym roku w pobliskim Damasławku trzy 24-rodzinne

Dokończenie na str. 4
WŁADYSŁAW WRZASK

Nasz program 1978

Wzrost eksportu – zadaniem o pierwszorzędnym znaczeniu

Oprócz zwiększenia i poprawy jakości produkcji przeznaczonych na rynek, rozwoju gospodarki żywnościowej i budownictwa mieszkaniowego – priorytetowe miejsce w przyszłorocznym projekcie Narodowego Planu Społeczno-Gospodarczego na 1978 rok, zajmuje produkcja eksportowa. O tym, że jest to zadanie – na obecnym etapie rozwoju naszego kraju – najwyższej rangi. Wskazywano już znacznie wcześniej – szczególnie dobitnie w czasie obrad IX Plenum KC PZPR. Przypomniano, że w ubiegłym 5-leciu ponad połowa za instalowanych w naszym przemyśle nowych maszyn i urządzeń pochodziła z dostaw zagranicznych, na co przeznaczyliśmy przeszło 57,5 mld zł dew.; że wdrożyliśmy do produkcji około 300 zakupionych licencji. Nasz przemysł musi zatem obecnie szybciej i konsekwentniej spłacać „dewizowy dług”.

Ale chodzi nie tylko o to. Musimy pamiętać, że ograniczając obecnie środki na cele inwestycyjne, budujemy równocześnie i budować będziemy nowe obiekty przemysłu rolnospożywczego, lekkiego, a także rozwijać bazę surowcową. Do tych właśnie obiektów potrzebne są nam kolejne do stawy wielu maszyn i urządzeń. Mało tego: musimy zwiększać zakupy zbóż, pasz, a także wielu artykułów żywnościowych.

Dlatego trzeba zdobywać coraz więcej środków dewizowych właśnie poprzez wzmożony eksport. Jego zwiększenie w przyszłym roku o 10 procent zaplanowano ostrożnie, licząc się z tym, że niesprzyjająca koniunktura na rynkach zachodnich utrudnia nam zbyt szeregu towarów, a część z nich musimy sprzedawać obecnie taniej niż przed laty. Ale te właśnie nieobjektywne trudności z jednej strony, a realne wywołanie wskaźnika wzrostu eksportu – z drugiej – powinny stanowić bodziec dla generalnej zmiany podejścia do zagadnień eksportowych wśród wszystkich naszych producentów. (PAP)

Szwajcaria

Nowa ustawa ułatwia ekstradycję

Izba Wyższa parlamentu Szwajcarii uchwaliła nową ustawę, która ułatwi ma ekstradycję ludzi oskarżonych o zbrodnie przeciwko ludzkości, w tym także o zbrodnie wojenne i akty terroryzmu. Inicjatywa ustawodawcza w tej sprawie ma m.in. związek z trudnościami, jakie wyłoniły się w związku z osobą zbrodniarza wojennego Pietera Mentena, biorącego udział w masowych egzekucjach w okresie drugiej wojny światowej. Władze holenderskie zwróciły się

do Szwajcarii o ekstradycję. Szwajcaria musiała – ze względu na brak odpowiedniej ustawy – uciec się do innego przepisu i wydała Mentena jako uciążliwego cudzoziemca. Prezydent Konfederacji Szwajcarskiej Kurt Furgler podkreślił, że bardziej niż kiedykolwiek potrzebna jest wspólna praca z innymi państwami, aby stawić czoło przestępcom między narodowej. Przedawnienie nie powinno odnosić się do zbrodni przeciwko ludzkości. (PAP)

Deklaracja polityczna rządu Tajlandii

Jak donoszą z Bangkoku, w śróde deputowanym tymczasowego parlamentu tajlandzkiego została przedstawiona deklaracja polityczna nowego rządu powołanego po bezkrwawym puczu wojskowym z 20 października br. Deklaracja – jak pisze AFP – zapowiada poprawę stosunków między Tajlandią a jej sąsiadami – Laosem, Kambodżą, Wietnamem i Birma. Stwierdza ona, że nowe władze tajlandzkie rozszerzą działalność socjalną – najbiedniejsi mieszkańcy Tajlandii objęci zostaną bezpłatną opieką medyczną, udzieli się pomocy ofiarom klęsk żywiołowych. Utworzone mają być lokalne zgromadzenia, które sprawować będą władzę w terenie.

Deklaracja stwierdza również, że Tajlandia rozszerzać będzie kraja, bez względu na ich stosunki handlowe z wszystkimi państwami, z wyjątkiem państw o ustroju socjalistycznym. Zapowiedziano również dalszą walkę z partyzantami. Mimo jednak, iż deklaracja stwierdza, że w zwalczaniu partyzantów stosowane będą bardziej środki społeczne a mniej siła, podano jednocześnie, że zwiększona będzie liczebność armii tajlandzkiej oraz rozbudowany przemysł zbrojeniowy. (PAP)

Beton z... piasku

Produkcja betonów na potrzeby budownictwa pochłania obecnie znaczne ilości kruszywa uszlachetnionego, którego w Wielkopolsce nie ma zbyt dużo. Szuka się więc sposobów zaradzenia temu oraz nowych technologii wytwarzania betonów – tańszych, bardziej ekonomicznych. Potrzebom tym wyszły na przeciw badania przeprowadzone ostatnio przez poznajskich naukowców. Pracownicy Instytutu Technologii i Konstrukcji Budowlanych Politechniki Poznańskiej pod kierunkiem prof. dr. hab. Kaliksta Grabca opracowali ocenę przydatności mieszanek piaskowo-żwirowych i piasków do produkcji betonów. Badaniemi objęto zakłady Poznańskiego Przedsiębiorstwa Produkcji Kruszywa i Usług Geologicznych „Kruszgeo” w Kaszowie i Zaborowie (województwo leszczyńskie). Szczegółowo prze-

analizowano cechy fizyczno-chemiczne badanych kruszyw oraz wykonanych z nich betonów. Ustalono dzięki temu możliwe najkorzystniejsze proporcje składu mieszanek betonowych. Wyniki badań i próby potwierdziły, że mieszanek piaskowo-żwirowe i piaski równie dobrze nadają się do wytwarzania betonu, jak kruszywo szlachetne, a jednocześnie przy ich zastosowaniu zużywa się minimalne ilości cementu. Mniejsze są więc koszty produkcji tego budulca, którego wytrzymałość na ściskanie jest bardzo dobra. Jednocześnie nowa technologia umożliwia zmniejszenie deficytu szlachetnego kruszywa.

Metoda ta ma być w najbliższym czasie wykorzystana w niektórych przedsiębiorstwach budowlanych w Wielkopolsce. (bop)

HUMOR I SATYRA

Krajobraz

po tąpnięciach

Dokończenie ze str. 3.

bloki mieszkaniowe, a w 1979 kolejne nowe bloki. W czasie mojego pobytu w Wapnie przygotowywano się do konferencji sprawozdawczo-wyborczej PZPR. Działacze tamtejszego komitetu opracowywać materiały na konferencję, zdawali sobie sprawę, że przy okazji trzeba będzie załatwić wiele żywotnych spraw Wapna i gminy.

Kiedy w ubiegłym roku przed Barbórką, odwiedziłem kopalnię, pokazano mi wspaniałą scenę, która mogła być spotkać tylko w tej kopalni i w wieloletnich jaskiniach górskich. Miałem okazję oglądać niecodzienne twory natury: stalaktyt i kręty talowy solny mieniący się w świetle potężnych reflektorów. Z sufitu olbrzymich komór wyrobiskowych spływała woda, tworząc bałkowe sope i narosty. Wśród tych dziwów przyrody trwała wtedy walka z małymi przeciekami wody. Wielka, heroiczna, w której w końcu zwyciężył żywioł...

Nikt już nie zobaczy piękna podziemi tej kopalni. Po stanie ono jedynie w pamięci ludzi, którzy zjeżdżali tam co dzień w trzaskającej „skio-klatce”...

Niedaleko, w okolicach obłiskiego Damastawka, pod ziemią obsiana zbożem, również krwawi się ogromne bogactwo soli kamiennej. Rozpacz to już szczegółowe rozpoznanie wcześniej odkrytego złoża.

Na ostateczne wyniki tych badań czekała dziś w Wapnie z niecierpliwością. Żywa nadzieja, że to ich powinność, obowiązek białego, górniczego stanu...

WŁADYSŁAW WRZASK

P. Warnke o rozbrojeniu

Postęp dzięki inicjatywom ZSRR

Szef delegacji USA na radziecko-amerykańskie rozmowy w sprawie ograniczenia zbrojeń strategicznych optymistycznie ocenił perspektywy osiągnięcia przez oba kraje nowego porozumienia w tej dziedzinie. W rozmowie z dziennikarzami P. Warnke wyraził nadzieję, że układ między ZSRR i USA może być podpisany w pierwszej połowie przyszłego roku.

P. Warnke wypowiedział się po nado z entuzjazmem o perspektywach pomysłowego zakończenia rozmów między ZSRR, USA i W. Brytanią w sprawie całkowitego zakazu prób jądrowych. Wskazał on, że postępy w tych rozmowach stały się możliwymi dzięki inicjatywom Związku Radzieckiego. (PAP)

Dodatkowe rozmowy w sprawie konferencji pokojowej

Izrael odrzuca propozycje sekretarza generalnego ONZ

Agencja Reutera donosi z Nowego Jorku, że inicjatywa sekretarza generalnego ONZ zmierzająca do zorganizowania dodatkowych rozmów w sprawie zwolnienia bliskowschodniej konferencji pokojowej, wywołała zainteresowanie w krajach arabskich. Kurt Waldheim zaproponował, aby rozmowy przygotowane do konferencji genewskiej, odbyły się niezależnie od spotkania w Kairze, w siedzibie ONZ w Nowym Jorku bądź innym uzgodnionym miejscu z udziałem wszystkich stron zainteresowanych, w tym również Palestyńczyków.

Propozycja sekretarza generalnego ONZ została oceniona pozytywnie przez przedstawicieli Libii, Arabii Saudyjskiej, ONZ. Również delegat Syrii, Mowaffak Allaf określił ją jako bardzo interesującą. Dodał, że jeśli w proponowanych przez

Waldheima rozmowach wzięli by udział reprezentanci OWP na równych prawach z innymi delegacjami, to byłoby dobry krok do wznowienia konferencji pokojowej w Genewie.

Jak donosi Agencja France Presse, rzecznik izraelskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych odrzucił w śróde koncepcję sekretarza generalnego ONZ. Zdaniem rządu izraelskiego spotkanie przygotowane, nie jest potrzebne i konferencja genewska powinna się zebrać bezpośrednio po konferencji kairskiej.

☆

Izrael nie wyklucza możliwości zawarcia separatystycznego traktatu pokojowego jedynie z Egiptem, i to nawet przed zebraniem się konferencji genewskiej – oświadczył w śróde ministr spraw zagranicznych Izraela Mosze Dajan. (PAP)

Połączenia lotnicze USA – Kuba

Po raz pierwszy od 16 lat, czyli od zerwania stosunków dyplomatycznych została wznowiona regularna polaczenia lotnicze między Stanami Zjednoczonymi i Kubą. W dniu 20 grudnia br. rozpoczęła się cotygodniowe loty czarterowe między Chicago i De troit a stolicą kubańską. Organizować je będzie towarzyszka amerykańska „Canitol Airlines”. Od 14 stycznia 1978 r. podobne turystyczne loty czarterowe, rów-

nież raz w tygodniu, podejmie towarzystwo „Trans World Airlines”, na trasie Nowy Jork – Hawana.

W uzupełnieniu warto podkreślić, że dynamicznie rozwija się turystyka z innymi krajami, zwłaszcza socjalistycznymi. Przykładem może być Polska. Przez pierwszą 50-osobowa grupa turystów właśnie zakończyła pobyt na wyspie. (PAP)

Dzień bez papierosa

Pierwszy dzień grudnia jest – tradycyjnie – „dniem bez papierosa”. A więc okazja, by wszystkim palaczom przypomnieć, że w trosce o własne zdrowie warto by zerwać z tym szkodliwym nawykiem. Papieros to zanieczyszczenie, nie samopoczucie i różne przykre dolegliwości. Również – przyczyna raka płuca, przewlekłego nieżytu oskrzeli, której skutkiem bywa rozedma płuca, choroby wieńcowe serca oraz szeregu innych chorób serca i tętnic obwodowych, jak przedwczesna miażdżycza, owrzodzenia żołądka i dwunastnicy. Palenie tytoniu szczególnie niekorzystnie wpływa na młodzież, szkodzi prawidłowemu rozwojowi fizycznemu i umysłowemu, a także na kobiety, które przedwcześnie się starzeją.

Spółeczny Komitet Zwalczenia Palenia Tytoniu – Oddział Wojewódzki w Poznaniu tradycyjnie apeluje więc: nie przepalajmy własnego zdrowia. (—)

Sport-sport

Lechici z szansami na pozycję lidera

Sobotni mecz z Odrą Opole zakończy bardzo udany sezon

Kiedy piłkarze Lecha zakończyli pierwszą rundę rozgrywek na trzecim miejscu w tabeli z do robkiem 18 punktów, zawszą zbiegał gratulacje za bardzo dobrą postawę, jakiej przed rozpoczęciem sezonu nikt się nie spodziewał. W rewanżowej rundzie spotkań, której trzy mecze już się odbyły lechici spisują się wyśmienicie. Zdobyli komplet punktów, pokonując na własnym boisku zawsze groźny ŁKS oraz na wyjazdach Górnika i Pogoń – drużyny w spotkaniach z którymi poznaliśmy piłkarzom nigdy się nie widzieli.

Osiągnięte rezultaty sprawiły, że drużyna Lecha stała się faworytem rozgrywek i obecnie zajmuje w tabeli drugie miejsce ze stratą dwóch punktów do Wisły. W sobotę o godz. 12.30 na Deb cu lechici rozegrają ostatnie w tym roku spotkanie ligowe. Ich

przeciwnikiem będzie opolska Odra. Drużyna gości należy do słabszych w lidze i z poznajskich kibiców nikt nie wątpi, że świetna passa lechitów zostanie przedłużona. Niektórzy obliczają nawet jakie szanse ma Lech na wyprzedzenie Wisły.

Teoretycznie może się to zdarzyć. Wisła gra bowiem w Warszawie z Legią i gospodarzy ście na pokonanie lidera. Przy jedno cześnie zwycięstwie Lecha nad Odrą, obie drużyny zrównałyby się punktami. Korzystniejszą różnicę bramek (20:11) ma jednak zespół krakowski (Lech 16:13), i prawdopodobnie utrzyma on pozycję lidera. Pewne jest natomiast, że bez względu na wyniki sobotnio-niedzielnych meczów (w tym również spotkania Lecha z Odrą), poznajczanie będą wiceliderami tabeli, gdyż mają przewagę trzech punktów nad Stałą, ŁKS i Śląskiem. (wł)

Niespodziewana porażka polskich szczypiornistów

W czwartek w hali Warszawian ki odbył się rewanżowy, między narodowy mecz piłki ręcznej kobiet, w którym reprezentacja Polski przegrała niespodziewanie z szóstą drużyną I ligi ZSRR – Zalgirise Kowno 21:23 (15:11). Bramki zdobyły: dla Polski – Zofia Łowczyńska – 5, Urszula Zurawska i Barbara Krefft po 4, Eugenia Rządewska – 3, Anna Kostowska – 2 oraz Urszula Liet ke, Elżbieta Skupień i Małgorzata Trafalska po 1; dla Zalgirisu – Janina Cikaite – 7, Aldona Cesaikite i Rita Jasiukawiciene po 4, Mariette Garszwinskaite i Janina Stonkuniene po 3 oraz Ilo na Palaimienis i Regina Małczki po 1.

Reprezentacja Polski, dla której drugi mecz z Zalgirise był ostat-

nią próbą przed mistrzostwami świata grupy „B” w RFN, zagrała dobrze tylko w pierwszej połowie. Dobrze grała młoda Barbara Krefft i kapitan zespołu Zofia Łowczyńska. Tuż przed przerwą przewaga Polek dochodziła do 5 bramek.

W drugiej części spotkania szybko grające zawodniczki Zalgirisu systematycznie odrabiali straty. W końcówce dobra gra reprezentantki ZSRR Cesaikite przeważała szale spotkanie na korzyść ze spodu gości. W drużynie polskiej, obok strzelczyń bramek, wystąpiły jeszcze 3 bramkarki: Danuta Zaleska, Gabriela Deda i Alicja Górecka oraz Zofia Pniak, Irena Deda, Hona Nawa i Małgo rzata Brewiak. (PAP)

Australia faworytem Pucharu Davisa

W najbliższy piątek – 2 grudnia rozpoczyna się w Sydney finałowy mecz o Puchar Davisa między Włochy – Australia. W drużynie gospodarzy wystąpią prawdopodobnie Tony Roche i Phil Dent w singlu oraz John Alexander i Ross Case w deblu. Barw Włoch bronić będą Adriano Panatta i Corrado Barazzotti w singlu oraz Adriano Panatta i Paolo Bertolucci w deblu.

Zainteresowanie meczem jest bardzo duże i wszystkie bilety na stadionie White City, mogącym pomieścić ponad 7000 widzów zostały już sprzedane. Faworytami są tenisistów Australii, którzy już 23 razy triumfowali w rozgrywkach daviscupowych. (PAP)

Odnaczenia dla strzelców

Grupa czołowych zawodników – uczestników tegorocznych mistrzostw Europy w strzelectwie przyjęta została we wtorek przez kierownictwo GKKFIT. Złotymi medalami „Za Wybitne Osiągnięcia Sportowe” udekorowani zostali Eugeniusz Pędzisz (po raz trzeci) i Wiesław Andruk.

Srebrne medale otrzymali: Dorota Chytrowska – po raz drugi oraz juniorzy Andrzej Macur, Sławomir Romanowski, Krzysztof Tuńczyński, Sławomir Klima. Ponadto 12 zawodników i zawodniczek udekorowanych zostało brązowymi medalami „Za Wybitne Osiągnięcia Sportowe”. (PAP)

Turniej klasyfikacyjny w tenisie stołowym

W Koninie odbył się strefowy turniej tenisa stołowego w kategorii juniorów. Zdobywcy 3 pierwszych miejsc wystąpią w turnieju ogólnopolskim. Oto wyniki – juniorów: 1. Krystyna Cholewa (Katowice), 2. Janeta Komisarek (Olsztyn), 3. Daniela Osiniak (Katowice); juniorzy: 1. Leszek Kozioł (Łódź), 2. Piotr Murk (Katowice), 3. Ryszard Sar na (Bielsko Biala); młodzieźki: 1. Janina Krawczyk (Częstochowa), 2. Maria Kowal (Bielsko Biala), 3. Ewa Czerniak (Konin); młodzieży: 1. Tomasz Rydz (Piotrków Trybunalski), 2. Maciej Tere flinko (Katowice), 3. Arkadiusz Michalski (Katowice). (woj)

Losowanie piłkarskich mistrzostw Europy

Dokończenie ze str. 1.

Grupa 5: CSRS, Luksemburg, Szwecja, Francja, Grupa 6: ZSRR, Finlandia, Węgry, Grecja, Grupa 7: RFN, Malta, Włochy, Turcja.

Zwycięzcy grup zakwalifikują się do finałów, które odbędą się we Włoszech w czerwcu 1980 r. Gospodarze finałów – Włosi grać będą w finale eliminacji.

Hiszpania trzynastym finalistą

Piłkarska reprezentacja Hiszpanii jest 13 finalistą mistrzostw świata w Argentynie. W śróde w Belgradzie, w ostatnim meczu grupy VII Jugosławia przegrała z Hiszpanią 0:1 (0:0).

Awans do finału zapewniły sobie dotąd: Argentyna, RFN, Brazylia, Peru, Szkocja, Meksyk, Holandia, Polska, Austria, Szwecja, Francja, Iran i Hiszpania. Do trzech pozostałych miejsc kandydują: Węgry i Boliwia, Włochy i Anglia oraz Tunezja i Egipt. (PAP)

Francuzka Serrat najszybsza w slalomie

W niezwykle trudnych warunkach rozegrana została kolejna konkurencja zawodów narciarskich World Series – slalom kobiet. Na 67 startujących zawodniczek, slalom ukończyły tylko 12. Triumfowała Fabienne Serrat (Francja), która powraca do dawnej formy.

Oto pierwsza trójka wśród kobiet: 1. Bogumiła Dziedzic (Trzcianka) – 6,5 pkt., 2. Irena Jarzab (Złotów) – 5,5 pkt., 3. Iza bła Łaszewska (Wałcz) – 4,5 pkt. Seniorzy: 1. Lech Schneider (Wągrowiec) – 6,5 pkt., 2. Jan Jaworski (Trzcianka) – 6,5 pkt., 3. Paweł Felcyn (Wyrzysk) – 6,5 pkt. (ryk)

Praca
Potrzebna pomoc do dzieła. Noskowskiego 2 m. 2 (na prawo). 42615g
Dozorca pilnie potrzebny (mieszkanie pokój z kuchnią na zamianie). Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 41626g.
Blacharza - instalatora budowlanego przyjmie. Zgłoszenia: Administracja Poznań, St. Rynek 92. 41680g.
Zatrudnię kobietę i słusza. Wytwórnia Galanterii Metalowej. Poznań, Modrzewiowa 25. 41695g.
Potrzebna gosposia dochoząca lub na stałe. Warunki pracy i płacy do omówienia. Kancelarska 11 (narożnik Marszałkowskiej) Grunwald. 41700g.
Przyjmę chałupniczo rzeczne zsywanie swetrow. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 41710g.
Małżeństwo przyjmie pracę chałupniczą, również z elektronią, szycie wykluczone. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 41737g.
Prace biurowe, księgowość, prywatnym zakładem fachowo, solidnie po prowadzę. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 41780g.
Opiekunka do 2-letniego dziecka od stycznia potrzebna. Zgłoszenia: Wójcowska 4. 42585g.
Przyjmę 2 panie do prac domowych z utrzymaniem, wynagrodzenie dobre. Adres: Kniwskiego 21 m. 51, piętro. 39451g.
Przyjmę rencistę lub emeryta na pół etatu, do lekkiej pracy. Oferty - tel. 66-04-59. 41813g
Mężczyznę, kobietę przyjmie gospodarstwo rolne. Zgłoszenia: Stary Rynek 92 m. 2. 42278g
Nauka
Francuskiego lekcje, tłumaczenia, tel. 748-22, Ziemleka. 41685g.
Sprzedaż
Firme techniczne - sprzedam. 64-100 Leszno, tel. 24-39. 42110g
Tunele foliowe sprzedam. Ul. Perłowska 7 (Lawica). 42562g
Kioski warzywa-owoce-kwiaty sprzedam. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 42411g.
Siano, obornik i buraki pastewne sprzedam. Ziotkovo 11. 42263g
Sprzedam tanio nową kamery 8 mm „Kwarc Super”, gwarancja plus wyposażenie. Pamiętnikowa 7 a m. 42, po godz. 16. 41637g
Magnetofon ZK-240 oraz przystawki do aparatu Pentax Six TL sprzedam. Tel. 20-47-62, po godz. 17. 41644g
Tłocznice - nacisk 12 ton sprzedam. Swarzędz, ul. Cieszkowskiego 32. 41649g
Biurko stylowe, 5 krzesel, stolik brydżowy - sprzedam. Oferty: Poznań 9, skrytka pocztowa 194. 41708g
Sprzedam piec c.o. 1,5 m² i piec elektryczny 11 kW. Osiedle Piewiska, Łakowa 91. 41715g
Opomy radzieckie radła 165 x 13 sprzedam. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 41777g.
Młocarnię MC-10, przyczepę niską, ciągnik 330 sprzedam. Jan Kudela, Żydówko, 62-200 Lubowo, koło Gniezna. 41780g
Damski zegarek z bransoletką 30 gramów, próba 750, sprzedam. Tel. 629-81. 41787g
Samochody
Trabant - kupię. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 39283gpr.
Szlifowanie cylindrów samochodowych, wałów korbowych, dorabianie tłoków wykonuje warsztat Poznań, Grodzka 24, Malinowski, Siniński Warszawa, Polskiego Piata w jednym dniu. 39047g
Syrenę R-20 Lux, rocznik 1974, 5-osobową sprzedam. Nowawieś, k. Wronek, ul. Staromiejska 12. 41568g
Syrenę 104 okazuję - sprzedam. Oborniki, tel. 110, ul. Gen. Świerczewskiego 48. 41748g
Syrenę 105 sprzedam. Tel. 32-01-19. 41578g
Syrenę 104 tanio sprzedam. Jan Kuźma, 63-023 Sulęcinek, woj. poznańskie. 41580g
Ramę oraz skrzynię metalową do Żuka - sprzedam. 64-310 Lwówek, ul. Długa 14. 41620g
Syrenę 104 z powodu choroby sprzedam. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 41738g.
Skodę 100 po wypadku - kupię względnie sprzedam karoserię 1976 rok. Tel. 635-48. 41694g
Warszawę Combi sprzedam. Ul. Wolsztyńska 19 m. 3, po południu. 41717g
Samochód DKW sprzedam. Ul. Raszyńska 37 m. 35. 41570g
Syrenę 105, rocznik 1973 sprzedam. Poznań, Kosciuszki 112 m. 4, po godz. 16. 41757g
Syrenę 105 sprzedam. Os. Przyjaźni 12 m. 126, tel. 20-10-70 po godz. 16. 41755g
Lokale
Kupię mieszkanie własne ściowe w nowym budownictwie typu M-3 (2-pokojowe z kuchnią) w bloku, i piętro w Poznaniu. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 41645g.
Głogów! Zamienie mieszkanie M-3 na podobne w Poznaniu. Wiadomość: Poznań, ul. Skargi 5 m. 2. 41607g
Mieszkanie własnościowe lub połowę domu w Poznaniu kupię. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 41581g.
Absolwentka UAM pilnie poszukuje pokoju jednoosobowego (c.o.). Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 41584g.
Pracująca poszukuje pokoju. Oferty: tel. 33-16-03 w godz. 16-18. 41632g
Bezdzietne małżeństwo poszukuje niekrepującego pokoju. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 41699g.
Wynajmę pokój studentce lub członkowi SM. Płatne rok z góry. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 41599g.
Przyjmę małżeństwo na pokój. Tel. 41-85-45. 38536g
Małżeństwo na nieumebłowany pokój przyjmie. Tel. 32-01-19. 41579g
Oddam lokal na cichy przemysł. Oferty z określeniem przeznaczenia - „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 41556g.
Asystentka wyższej uczelni szuka samodzielnego pokoju na dwa lata. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 41761g.
M-4 w Nowym Tomyszu zamienie na Poznań. M. Olesik, 62-031 Luboń 3, Poniatowskiego 1 c. 41767g
Pokój 2-osobowy do wynajęcia. Poznań, Głogowska 245 a. 41783g
Nieruchomości
Ogrodnictwo 450 m² pod szkieł. 180 m² tunel ogrzewany, budynek gospodarczy, w tym pokój z kuchnią, światło, siła, wodociąg, przy granicy Poznania - sprzedam. Oferty - „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 41735g.
Kupię działkę rekreacyjną niezagospodarowaną w Wojnowku, Okuńcu lub Kamińsku. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 41548g.
Domek z warsztatem w Luboniu sprzedam. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 41600g.
Pensjonat w Kudowie Zdroju - 11 pokoi, najchętniej przedsiębiorstwu państwowemu sprzedam. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 41616g.
Kupię willę jedno lub dwurodzinną w Poznaniu. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 41658g.
Kupię kamienicę w Poznaniu. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 41661g.
Ogródek działkowy kupię. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 41707g.
Pół domu bliźniaczego wraz z kompletnym warsztatem samochodowym, w okolicach Poznania, przy trasie E-8 - sprzedam. Oferty „Prasa” - Grunwaldzka 19 dla 41781g.
Różne
Wypożyczalnia eleganckiej garderoby ślubnej. Poznań, Paderewskiego 1, Ciesielska. 42536g
Skutecznie usuwa łupież z głowy, zapobiega wypadaniu włosów, regeneruje włosy zniszczone - Gabinet Kosmetyczny w Poznaniu, tel. 620-72 - Listowska. 41621g
Gabinet Kosmetyczny - Prusowej, Rutkowskiego 26 - wykonuje zabiegi odmładzające, usuwa pieg, trądzik, suchość skóry, zmarszczki, zbędne owłosienie, zapobiega wypadaniu włosów. 41647g
Pieczątki wykonuje w terminie 2-dniowym. Poznań, Strzelecka 32 - Cyburski. 41633g
Fryzjer po wojsku, posłubi fryzjerkę. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 41593g.
Kawaler 24-letni, wysoki, wykształcenie średnie, bez nałogów, wyznania rzymsko-katolickiego - pozna odpowiednią pannę. Cel matrymonialny. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 41630g.
Poznajmy się w celu matrymonialnym, proponuję 35-letni, rozwiedziony, wykształcenie zawodowe. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 41636g.
Pani 36-letnia, technik z mieszkaniem, samotna, miłej prezencji, niezależna, uczuciowa - pozna inteligentnego pana do lat 45. w celu matrymonialnym. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 41749g.
Cyklinowanie - telefon 20-47-00. Łagódzki. 400-2g.
Matrymonialne
Samotna, wykształcenie wyższe, materialnie niezależna, pozna kulturalnego pana, wiek 45-51. Cel matrymonialny. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 41544g.
Rencista niebrzydka, 50-letnia, pozna pana do lat 60 z mieszkaniem. Cel matrymonialny. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 41554g.
Pani sympatyczna o miłym wyglądzie z mieszkaniem, pozna pana na stanowisku, przystojnego, do lat 60. Cel matrymonialny. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 41558g.
Kawaler dobrej prezencji, wykształcony, dobrze sytuowany, po 40-45-letnim, posiadający mieszkanie własnościowe - pozna zgrabną pannę do lat 34. Pannie spoza Poznania mile widziane. Cel matrymonialny. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 41561g.

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 27 listopada 1977 r. zmarł
prof. dr FELIKS TYCHOWSKI
wiceprezes Poznańskiego Towarzystwa
Przyjaciół Nauk, przewodniczący
Wydziału Nauk Technicznych,
członek honorowy Towarzystwa.
Zmarły był wybitnym uczonym w dziedzinie
bezwłorowych technologii mechanicznych. Od
wielu lat był profesorem zwyczajnym w Politechnice
Poznańskiej. Położył ogromne zasługi
dla rozwoju naukowego i organizacyjnego naszego
Towarzystwa. Zorganizował Wydział Nauk
Technicznych, któremu przewodniczył od
początku jego istnienia.
Śmierć Profesora stanowi dla Towarzystwa
niepowetowaną stratę.
Zarząd
Poznańskiego Towarzystwa
Przyjaciół Nauk
42508g
W dniu 29 listopada 1977 r. odeszła z grona
pracowników nasza długoletnia pracownica
MARIA PACZKOWSKA
odznaczona Odznaką Za Zasługi
w Rozwoju Województwa Poznańskiego.
Jej oddanie się pracy i życzliwość dla innych
będą dla nas zawsze najlepszym wzorem, a
pamięć o niej pozostanie na zawsze.
Pogrzeb odbędzie się dnia 2 grudnia br. o
godzinie 11 na cmentarzu górczyńskim.
Rodzinie Zmarłej wyrazy współczucia
składają.
Dyrekcja - Rada Zakładowa
oraz pracownicy
P. P. „Cukrowni Wielkopolskich”
42613g
Świetlanej i niezapomnianej postaci tragicznie
zmarłego
PROFESORA
FELIKSA TYCHOWSKIEGO
wieloletniego, czynnego członka SKO
składają hołd koledzy.
Sąd Koleżeński
Oddziału SIMP w Poznaniu
42549g
† Dnia 29 listopada 1977 roku zmarł po ciężkiej
chorobie, przeżywszy lat 63, nasz ukochany
ojciec, syn, brat, kuzyn, szwagier, teść i
dziadek, sp.
TADEUSZ RATAJAK
Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 2 grudnia
br. o godz. 8.40 na cmentarzu junikowskim.
W głębokim smutku pogrążona
rodzina
Ul. Szpitalna 10 m. 1.
3946-U3
† Dnia 28 listopada 1977 r. po długich i ciężkich
cierpieniach zmarła, w wieku 52 lat,
opatrzona Sakramentami św., nasza najukochańsza
mamusia, synowa, siostra, szwagierka
i bratowa, sp.
GENOWEFA JANKOWIAK
z domu Dolata
Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 2 bm.
o godz. 10.30 na cmentarzu górczyńskim.
W smutku pogrążona
dzieci i rodzina
Os. Wielkiego Października 131 m. 125.
3948-U3
† Dnia 28 listopada 1977 roku zmarł, opatrzone
Sakramentami św., w wieku 77 lat, mój
drogi mąż, nasz kochany ojciec, teść i dziadek,
sp.
EDMUND RATAJCZAK
Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 3 grudnia
br. o godz. 9.05 na cmentarzu na Junikowie.
W głębokim smutku pogrążona
żona z dziećmi i rodzina
3945-U3

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia
27 listopada 1977 r. zmarł
PROF. ZW. DR INŻ.
FELIKS TYCHOWSKI
czynny działacz naszego Stowarzyszenia, założyciel
i były przewodniczący Sekcji Obróbki
Plastycznej, ceniony wykładowca Ośrodka
Dokształcania Kadr, członek Sądu Koleżeńskiego,
człowiek wielkiego charakteru, nieodżałowany
kolega.
Zmarły odznaczony był między innymi Orderem
Sztandaru Pracy I klasy, Krzyżem Komandorskim
i Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski,
Odznaką Honorową Odnaka SIMP, Złotą Honorową
Odnaką NOT.
Zarząd Oddziału Wojewódzkiego
Stowarzyszenia Inżynierów i Techników
Mechaników Polskich w Poznaniu,
Ośrodek Doskonalenia Kadr SIMP w Poznaniu
3938-K3
Z głębokim żalem zawiadamiamy o śmierci
naszej ukochanej siostry i ciotki, sp.
STEFANIA SROKOWEJ
z domu Karasiewicz
Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 1 grudnia
br. o godz. 11 na cmentarzu na Miłostowie.
Siostra z rodziną
42610g
W dniu 28 listopada 1977 r. po ciężkiej
chorobie przestało bić serce naszej drogiej i
szlachetnej koleżanki i długoletniej pracowniczki
GENOWEFY JANKOWIAK
Pogrzeb odbędzie się w piątek, 2 grudnia br.
o godz. 10.30 na cmentarzu górczyńskim.
Rodzinie Zmarłej serdeczne wyrazy
współczucia składają.
Dyrekcja - Rada Zakładowa
koleżanki i koledzy
Zakładów Mechanicznych
Przemysłu Papierniczego w Poznaniu
42594g
† Dnia 29 listopada 1977 r. zmarł, opatrzone
Sakramentami św., po długiej chorobie,
przeżywszy 84 lata, mój ukochany mąż, ojciec,
teść i dziadek, sp.
ANDRZEJ KIEROŃCZYK
emeryt PKP
Pogrzeb odbędzie się w piątek, 2 grudnia br.
o godz. 11 na cmentarzu w Buku.
W smutku pogrążona
żona z dziećmi
42658g
Dobrych.
† Dnia 29 listopada 1977 roku zmarła,
przeżywszy lat 87, nasza najdroższa mama,
babcia i prababica, sp.
CECYLIA URBAŃSKA
z domu Wojtkowiak
Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 2 bm.
o godz. 13 na cmentarzu na Miłostowie.
W smutku pogrążona
rodzina
Os. Piastowskie 44 m. 35.
3947-U3
† Dnia 29 listopada 1977 r. zmarł nagle w
wieku 80 lat, mój najdroższy mąż, ojciec,
dziadek i pradiadek, sp.
FRANCISZEK GLAESMANN
Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 3 grudnia br.
o godz. 12.15 na cmentarzu junikowskim.
Pogrążone w smutku
żona i rodzina
Ul. Kraszewskiego 5.
3942-U3

Dnia 29 listopada 1977 roku zmarł po ciężkich
cierpieniach, opatrzone Sakramentami św.,
przeżywszy lat 76, mój najdroższy mąż, nasz
ukochany ojciec, teść, dziadek i pradiadek, sp.
IGNACY JEZIERNY
powstańca wielkopolski, odznaczony Krzyżem
Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski i
Wielkopolskim Krzyżem Powstańcym.
Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby w
Kasinowie, w piątek, 2 grudnia br. o godz. 12.15.
Msza św., odprawiona zostanie w kościele św.
Krzyża w Szamotułach o godz. 13.30, po czym
pogrzeb na miejscowym cmentarzu.
W głębokim smutku pogrążona
żona z rodziną
Kasinowo 40.
42602g
Dnia 26 listopada 1977 r. zmarł nagle
EDWARD WILD
bardzo sumienny, obowiązkowy i oddany uczełni
kierownik Sekcji Administracyjno-Gospodarczej.
Rodzinie Zmarłego wyrazy głębokiego
współczucia składają.
Senat - Rada Zakładowa - POP
oraz współpracownicy
Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej
w Poznaniu
3950-K3
Dnia 30 listopada 1977 roku zmarł po długich
i ciężkich cierpieniach, opatrzone Sakramentami
św., mój drogi mąż, sp.
ROMAN ŚNIEHUR
Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 3 grudnia br.
o godz. 11.10 na cmentarzu górczyńskim.
Strapiona
żona z rodziną
Ul. Albańska 223.
42657g
S. + p.
PIOTR JOŹWIAK
zmarł dnia 28 listopada 1977 r. nasz ukochany
mąż, ojciec, teść i dziadek.
Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 1 grudnia
br. o godz. 11.10 na cmentarzu górczyńskim.
Pogrążona w smutku
rodzina
Kostrzyn Wlkp.
42575g
† Dnia 28 listopada 1977 roku zmarł, opatrzone
Sakramentami św., mój kochany mąż, nasz
najlepszy ojciec, teść, dziadek i pradiadek,
przeżywszy lat 70, sp.
WŁADYSŁAW KORNOWICZ
Pogrzeb odbędzie się w piątek, 2 grudnia br.
o godz. 13 na cmentarzu sołackim przy ulicy
Lutyckiej.
W smutku pogrążona
żona z rodziną
Ul. Urbanowska 9.
3944-U3
† Dnia 28 listopada 1977 roku zmarła po
krótkiej i ciężkiej chorobie, mając lat 82, sp.
SABINA TETZLAW
z domu Łączyńska
Pogrzeb odbędzie się w piątek, 2 grudnia br.
o godz. 9.15 na cmentarzu junikowskim.
Syn z rodziną
Ul. Wojska Polskiego 6 m. 58.
Prosimy o nieskładanie kondolencji.
3943-U3

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia
27 listopada 1977 r. zmarł tragicznie w Poznaniu
PROF. DR INŻ.
FELIKS TYCHOWSKI
profesor zwyczajny, kierownik Zakładu Obróbki
Plastycznej w Instytucie Technologii Budowy
Maszyn Politechniki Poznańskiej, członek rady
naukowej Instytutu Podstaw Metalurgii Polskiej
Akademii Nauk w Krakowie, odznaczony Orderem
Sztandaru Pracy I klasy, Krzyżami:
Komandorskim i Kawalerskim Orderu
Odrodzenia Polski.
W Zmarłym tracimy światłowej sławy naukowca,
pedagoga i nieodżałowanego kolegę.
Rada Naukowa i Dyrekcja
Instytutu Podstaw Metalurgii
Polskiej Akademii Nauk
3940-K2
† Dnia 27 listopada 1977 r. zmarł tragicznie,
przeżywszy lat 67, mój drogi mąż, brat, nasz
kochany ojciec, teść, wujek i dziadek, sp.
FELIKS TYCHOWSKI
profesor Politechniki Poznańskiej
Pogrzeb odbędzie się w piątek, 2 grudnia br.
o godz. 14.50 na cmentarzu junikowskim.
Msza żałobna odprawiona zostanie w kościele
parafialnym św. Anny, dnia 2 grudnia 1977 r.
o godzinie 18.
Pogrążona w bólu
rodzina
Prosimy o nieskładanie kondolencji.
3941-U3
S. + p.
PELAGIA ŁAKOMA
z domu Idziaszek
zaszła w Bogu dnia 29 listopada 1977 roku
po długich i ciężkich cierpieniach, przeżywszy
lat 70, nasza najdroższa żona, matka, teściowa
i babunia.
Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 3 grudnia br.
o godz. 11.40 na cmentarzu junikowskim.
W smutku pogrążona
rodzina
Ul. Wybickiego 3 m. 9.
42491g
† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia
29 listopada br. zasnął w Bogu, po ciężkich
cierpieniach, pełen dobroci, nasz kochany mąż,
ojciec, dziadek i pradiadek
BRONISŁAW KAWICKI
ppor. rezerwy, powstańca wielkopolski,
odznaczony Krzyżem Kawalerskim
Orderu Odrodzenia Polski,
Wielkopolskim Krzyżem Powstańcym.
Pogrzeb odbędzie się w piątek, 2 grudnia br.
o godz. 13 na cmentarzu we Wronekach.
W żałobie pogrążona
rodzina
42629g
† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w
dniu 29 listopada 1977 roku odszedł od nas
na zawsze po krótkich lecz ciężkich
cierpieniach, opatrzone Sakramentami św., przeżywszy
lat 61, mój kochany mąż, ojciec, teść, brat
i dziadek, sp.
HENRYK SZULCZYŃSKI
Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 3 bm.
o godz. 12.50 na cmentarzu junikowskim.
Pogrążona w smutku i żalu
żona z dziećmi i rodziną
Ul. Rybaki 23 m. 7.
3949-U3

GRUDZIEŃ 1 Czwartek	Eligiusza, Natalii Słońce: 7.39—15.44

TEATRY

POZNAŃ

OPERA — g. 19 „Trubadur”.
MUZYCZNY — g. 19 „Wesola wdówka”.
NOWY — g. 19 „Achilles i młodość”.

KINA

CHODZIEŻ Notec: „Pani Bovary to ja”, „Powrót Robin Hooda”.

CZARNKÓW: „Gdzie się podziała siódma kompania”.
GNIEZNO Lech: „Zamach w Sarajewie”; Polonia: „Czy zabiła?”.
GOSTYŃ: „Na tropie Wilby’ego”, „Kapitan Florian z miłna”.

GÓRA: „Falszywy król”.
GRODZISK: „Kariera na zlecenie”; „Piraci na Pacyfiku”.

JAROCIN: „Szał”, „Gang Olsena na szlaku”.
KALISZ Kosmos: „Czy zabiła?”.
Oaza: „Niewinne”; Syrena: „Konie Valdeza”, „Podróż kota w butach”.

KEPNO: „Konie Valdeza” i „Wielka podróż Bolka i Lolka”.

KONIN Górnik: „Okraśli tydzień”; Centrum: „Sprawa Gorgonowej”; „Con amore”.

KOSCIAN: „Pocałunki z Hongkongu”.

KORNIK: „Tajemniczy upiór”.
KROTOSZYN: „Cenny depozyt”.

LESZNO: „Maratończyk”.
NOWY TOMYŚL: „Królowa pszczoł”; „Spotkanie”.

OBORNIKI: „Stara strzelba” i „Zorro”.

OSTRÓW Roma: „Szarada”; Słońce: „Maratończyk”.

OSTRZESZÓW: „Mistrz rewolweru”.

PIŁA Iskra: „Szał”; „Pojedynek potworów”; Koral: „Intryga rodzinna”.

PLESZEW: „Maratończyk”, „W świeżym piwie”.

RAWICZ: „Przepustka dla młynarza”; „Wielka podróż Bolka i Lolka”.

SŁUPCA: „Powrót różowej pantery”.

SREM Słonko: „Milioner”; „Księżniczka na grochu”; Klubowe: „Ostatni pociąg z Gun Hill”.

ŚRODA: „Gorące polowanie”.

SYCOW: „Drzwi w drzwi”; „Uśmiech”.

SZAMOTULY: „Dni miłości”; TRZCIANKA: „Gorące polowanie”.

TUREK: „Diabli mnie biorą”; WALCZ: „Każdy umiera w samotności”.

WĄGROWIEC: „Rewolwer Python 357”.

WIERUSZÓW: „Strach nad miastem”; „Pirat”.

WRZESNIA: „Ostatni z Fleksów”; „Wielka podróż Bolka i Lolka”.

WSCHOWA: „Samy swoi”; „Zanim nadejdzie dzień”.

ZŁOTÓW: „Cenny depozyt”; „Wielka podróż Bolka i Lolka”.

RADIO

PROGRAM I: 8.05 Komentarz; 8.10 Estrada przyjaźni; 9.05 Dla kl. III i IV (jęz. polski); 9.15 Rycerz Zawisza — słuch.; 9.25 Rymy ludowe Ameryki Południowej; 10.08 Tańce dawnej Warszawy; 10.30 Nie zapomniane stronie — „Czarne skrzydła” — fragm. pow.; 10.40 Kłasy stylu — bogie-woogie; 11.10 Tu radio kierowców; 11.15 Rytm, barwy, nastroje; 11.30 Kielec na muz. antenie; 12.25 Kielec na muz. antenie; 13.05 60 sekund z zespołem „Bractwo Kurkowe”; 13.15 Muz. rozrywk.; 13.35 Spotkanie z folklorem; 14.10 Studio „Gama”; 14.20 Studio Relaks; 14.25 Studio „Gama” c.d.; 15.05 List z Polski; 15.10 Studio „Gama” c.d.; 15.30 Człowiek i środowisko — gawęda; 15.35 Studio „Gama” c.d.; 16.10 Tu Jedyńka; 17.30 Radiokurier; 18.33 Panorama polskiej piosenki; 19.15 Twórcy radiodziejczy piosenki — A. Ostrowski; 19.40 Piąty Wrocławski przedstawił; 20.05 NURT — Kształtowanie postaw społecznych; 20.25 Nowości płytowe; 21.15 Konc. żywe; 21.55 O zdrowiu dla zdrowia; 22.20 Tu radio kierowców; 22.25 Śpiewa O. Pestner; 22.30 Rep. na zamówienie; 22.45 Minirecital K. Krawczyka; 23.15 Konc. symf. muz. polskiej. WIADOMOŚCI: 0.01, 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 12.05, 15, 19, 20, 21, 22, 23.

PROGRAM II: 8 Tu Jedyńka; 9.30 D. R. Kuhlan — Grand Trio Concertant — g-moll Op. 13 nr 2 na trzy flety; 9.40 Tu Radio Moskwa; 10 Kronika kulturalna; 10.15 Wiersze J. Jaworskiego; 10.25 S. Prokofiew — Sonata C-dur op. 56 na dwa skrzypce; 10.40 Nie ma marginesu; 11 Konc. muz. operowe; 11.35 Od Tatry do Bałtyku; 11.45 Poradnia Rodzina; 12.05 Czas dobrych gospodarzy; 12.25 „Przeklecie podwórce” — fragm. opow.; 12.45 Rytm i melodie krajów nadbałtyckich; 1.20 Muzyczny upominek; 13.35 Ze wsi i o wsi; 13.50 „Co się wam w tej audycji najbardziej podoba?”; 14.10 Wiecej, lepiej, nowocześnie; 14.25 Muzyka Vivaldi’ego; 15.30 Studio Plus — program dzwleczat i chłopców; 16.10 Warszawska Orkiestra PRITV; 16.40 Mag. informacyjny; 16.50 Radiopress; 17 Berman gra utwory klasyczne z XVII wieku; 17.20 „Mroźne zimny” — fragm. pow. J. Szamichini; 17.40 Reportaż literacki pt. „Je się”; 18 „Stołeczne aktualności muzyczne”; 18.40 Śladem inwestycyjnych miliardów; 19 Barok dla wszystkich; 19.40 Studio Relaks; 20 Informacje, rady, propozycje; 20.10 Radiolatarnia — magazyn popularnonaukowy; 20.30 Arcydzieła muzyki XX wieku; 21.00 Public. międzynarod.; 22 Promenada; 22.30 Wiersze J. Twardowskiego; 22.40 „Miłość mocna jest jak śmierć” — magazyn literacki; 23.10 Koncert Choru PRITV we Wrocławiu; 23.35 Co słychać w świecie; 23.40 C. Debussy: cykl pieśni.

Polskie

Uznanie dla prof. P. Zaręby

W Pile przebywał znany polski urbanista — prof. dr Piotr Zaręba, pierwszy prezydent Szczecina, członek Polskiej Akademii Nauk, odznaczony za działalność polityczną i naukową Orderem Budowniczych Polski Ludowej.

Spotkał się on z I sekretarzem KW PZPR — Alfredem Kowalskim. W czasie spotkania udekorowano prof. Piotra Zarębę honorową odznaką „Za zasługi w rozwoju województwa pilskiego”. Został także wyróżniony honorową odznaką „Za zasługi dla miasta Pily”.

Na spotkaniu z aktywem społeczno-gospodarczym Pily prof. Zaręba wygłosił odczyt pt. „Kształtowanie się władzy ludowej na ziemiach północno-zachodnich w latach 1945—1947”.

(ryk)

zawsząd o wszystkim

PRZYBĘDZIE DOMKÓW JEDNORODZINNYCH

KŁECKO. Największe w tym mieście województwa poznańskiego osiedle domków jednorodzinnych powstać ma w najbliższych latach. Zlokalizowane jest między ulicami Gnieźnieńską i Czarniecką. Stangć tam ma około 80 budynków. Obecnie opracowuje się plan szczegółowego zagospodarowania tego osiedla. Po jego sporządzeniu rozdział się działki. (bop)

SPOTKANIE SENIORÓW

SZAMOTULY. Wiele społecznych inicjatyw dla swojego środowiska podejmuje Komitet Obwodowy nr 2 Samorządu Mieszkańców w Szamotulach (województwo poznańskie). Oprócz podejmowania licznych czynów, mających poprawić warunki życia, organizuje rozmaite imprezy dla mieszkańców. Ostatnio urządził spotkanie z najstarszymi z nich. Było ono okazją do wielu wspomnień i przedstawienia perspektyw rozwojowych miasta. (bop)

Tradycje kolskiego przedszkola

Przedszkole nr 2 im. Piotra Wojciechowskiego w Kole powstało w 1927 roku, w okresie nasilających się represji wobec działaczy ruchu robotniczego. Opiekę nad dziećmi aresztowanych działaczy przejęła wówczas organizacja „Czerwona pomoc”, będąca sekcją Międzynarodowej Organizacji Pomocy Rewolucjonistom. Z jej zasobów finansowych utworzono Spółdzielnię Szkolną „Wychowanie dziecka”, której rządził Piotr Wojciechowski, zakupił na własne nazwisko willę (z otaczającym ją sadem) i w niej właśnie utworzono „Dom Wychowania Dziecka”.

Działalność tej placówki skupiającej 35 dzieci, którym zapewnił naukę i opiekę, od początku spotkała się ze sprzeciwem miejscowych władz i środowisk prawicowych. Nagonkę rozpoczęła miejscowa gazeta „ABC”, której z pomocą przyszedł miesięcznik „Walka z bolszewizmem”. W wyniku tej prasowej akcji „Dom Wychowania Dziecka” zaczęły na wieść wizytacje kuratorów i policji, by następnie w sierpniu zamknąć go motywując, że jest to placówka „szkodliwa dla państwa”. Maluchy pod policyjną eskortą przewieziono do sierocinicy w Łiskowie.

Odrodzenie się placówki nastąpiło dopiero po kilkunastu latach. W 1945 roku burmistrzem Kole został Piotr Wojciechowski, organizator „Domu”. Po jego śmierci obecne przedszkole nr 2 otrzymało jego imię. 1 grudnia w Kole odbył się zjazd byłych wychowanków „Domu” rozsiadanych po całym kraju. Stano się to możliwe po telewizyjnym programie „Świadkowie”, w którym przedstawiono historię tej wyjątkowej, w przedwojennej Polsce, placówki wychowawczej. (woj)

WIADOMOŚCI: 4.30, 5.30, 6.30, 7.30, 11.30, 13.30, 18.30, 21.30, 23.30.
PROGRAM III: 8.05 Przeboje bez słów gra ork. P. Mauritia; 8.30 Co kto lubi; 9 „Morderstwo ze spalonego” — odc. powieści; 9.10 Oklaski dla Arethy Franklin; 9.30 Nasz rok 77; 9.45 Dawne tańce i melodie; 10.30 Ekspressem przez świat; 10.35 Kiermasz płyt wytwórni EMI; 11.30 Trzy kwartety i kwintety Thelemionusa Monka; 12.25 Za kielichem; 13 Powt. z rozrywką; 13.50 „Komisja” — odc. pow.; 15.10 Muzyczna pocztówka z Baku; 15.30 Studio pod muzami — magazyn; 15.50 „Jesiennie rozmowy o wiosnie” gra trio A. Makowioza; 16 Rozszyfrowujemy piosenki; 16.20 Ragimy na orkiestrę; 16.45 Nasz rok 77; 17.05 Muz. poczt. USA; 17.40 Poplastyk; 18 Muzykowanie; 18.30 Polityka dla wszystkich; 18.45 Z jazzowego archiwum; 19.15 Książka tygodnia; 19.35 Opera — G. Rossini: „Wesele młodości”; 19.50 „Morderstwo ze spalonego” — odc. pow.; 20 Studio nagrań; 20.30 Spotkanie z gwiazdami — gawęda; 20.40 Słynne wokalistki jazzowe — Cleo Laine; 21 Reminiscencje muzyczne; 22.08 Gwiazda siedmiu wieczorów

We wronkowskim „Spomaszu”

100 pracowników uczy się w technikum

Na zdjęciu: siedziba fabryki i szkoły stanowią jedną całość. Fot. — H. Kamza

Frontowy budynek Fabryki „Spomasz” we Wronkach (województwo pilskie) łączy się z gmachem Zasadniczej Szkoły Zawodowej. Ta architektoniczna całość znajduje swoje odbicie w codziennej praktyce. Rzadko można spotkać tak zgodną współpracę między zakładem produkcyjnym a szkołą, która tutaj stała się kadrą fachowych dla stale rozwijającego się przedsiębiorstwa. Nie jest to zadanie łatwe, zważywszy nietypowy charakter produkcji wronkowskiego zakładu. Trzeba wysokich i wszechstronnych kwalifikacji, by co rusz przestawiać się na inną produkcję. W „Spomaszu” nie ma bowiem długich serii, a nierzadko kon-

struuje się jedno jedyne urządzenie.

Warto dodać, że produkuje się tu ponad 250 różnych rodzajów urządzeń, jak np. kompletne linie do przerobu ziemniaka na mączkę, czy też linie do produkcji mączki rybnej, instalowane na statkach. Wiele maszyn i urządzeń wytwarza się dla przemysłu cukrowniczego, owocowo-warzywnego, rozlewni soków, napojów itd. Z zadań tych młoda załoga wywiązuje się coraz lepiej: zdolna do produkcji podwójnie, jest to efekt stałego podnoszenia kwalifikacji. Obecnie ponad 100 pracowników spędza wieczory nad książką — w miejscowym technikum dla dorosłych. Wielu uzupełnia kwalifikacje na kursach.

Czym wywieźć meble ze Wschowy?

Zakład Zielonogórskich Fabryk Mebli we Wschowie (województwo leszczyński) w ostatnich dwóch latach podwoił produkcję. Stało się to możliwe dzięki znacznemu wzrostowi wydajności pracy oraz unowocześnieniu parku maszynowego.

O wiele gorzej jest natomiast ze zbytem towarów, a ściślej z ich wywiezieniem z fabryki. Każdego miesiąca zakład produkuje około 700 kompletów mebli. Do wywieżenia ich potrzeba ok. 30 wagonów miesięcznie. PKP nie wywiązuje się jednak należycie ze swoich zobowiązań. Do dziś jeszcze czeka w magazynie na wysyłkę 12 wagonów mebli, wyprodukowanych w październiku br. Nie ułatwia to życia ani kierownictwu fabryki ani klientom, którzy z niecierpliwością czekają na dostawy. (PAP)

Krytycznym okiem

Czekając na aptekę

W czerwcu ukończono w Mieście (województwo poznańskie) rozbudowę wiejskiego ośrodka zdrowia o aptekę. Myli się jednak, kto sądzi, iż od tego czasu służy ona mieszkańcom gminy. Nadal muszą korzystać z ciasnej, mieszczącej się w starym budynku, apteki; na warunki pracy narzekają też farmaceuci. Powód? Prawie pół roku już apteka czeka na urządzenia i meble. „Cefarm” obiecał je dostarczyć bardzo szybko, ale na tym się skończyło. (bop)

Konińskie

Uniejów się zmienia

Uniejów — małe miasteczko nad Wartą znane jest wielu turystom. Służy im przede wszystkim położony nad brzegiem rzeki zamek, mieszczący obok siedziby oddziału konińskiego Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Turystycznej, kilkadziesiąt miejsc noclegowych, restaurację, kawiarnię i salę konferencyjną. Wokół znajduje się kilkudziesięcioktawowy park.

Położone po drugiej stronie Warty malownicze miasteczko, siedziba władz gminnych, dostosowuje się do turystycznych funkcji. W lipcu przy ul. Ogrodowej otwarto pawilon handlowy typu CRS-900, wybudowany kosztem 12 milionów złotych. Przeniesiono doń sklepy wszystkich branż przemysłowych. Umożliwiło to modernizację i łączenie stałych sklepów, oraz utworzenie nowych placówek handlowych i usługowych. Powstał lub powstała w najbliższym czasie sklepy: z pieczywem i nabiałem — co od dłuższego czasu postulowała ludność, pałacyk „Nowoczesnej Gospodyni”, sklep ogólnospożywczy, punkt usług radiotelewizyjnych, sklep z artykułami przebieżnymi oraz punkt przyjęcia pralni z Konina. W przyszłym roku miejscowy GS przy stał do urzędzenia kawiarnię w pomieszczeniach nad restauracją „Mimoza”.

Trwa porządkowanie ulic i zieleni. Położono w tym roku w gminie nową nawierzchnię na drogach o długości 15 kilometrów. Pierwszeństwo miały m. in. połączenia ze szkołami zbiorczymi. (woj)

Dodatkowe ubrania z „Intermody”

Leszczyński Oddział Wrocławskich Zakładów Przemysłu Odzieżowego „Intermoda” — specjalizujący się w szyciu ubrań męskich, dostarczył w tym roku na rynek krajowy dodatkowo ubrań z elano-bawełny na sumę 2,5 mln złotych.

Ubrania z Leszna cieszą się do brą marka nie tylko wśród krajowych odbiorców ale również za granicą — w Wielkiej Brytanii, Holandii, RFN i Francji. (PAP)

Echa naszych publikacji

W odpowiedzi rolnikom z Będlewa

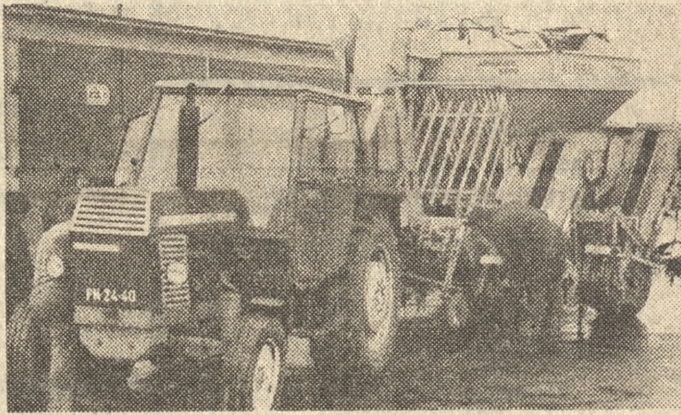
Relacjonując pobyt przedstawieli „Głosu” w Będlewie w gminie Stęszew w Poznanskim, artykuł pt. „Nie tylko o dzikach i o koniach” (w numerze z 28 X br.) napisaliśmy między innymi o przedstawionych nam przez rolników tej wsi bolączkach. Obecnie od zainteresowanych instytucji redakcja otrzymała wyjaśnienia na te krytyczne uwagi.

Wojewódzki Związek Kółek Rolniczych w Poznaniu spowodował, że mleko do gospodarstw zabiera obecnie do zlewni stale ten sam traktorzysta; usprawniło to terminowość dowozu. Przy okazji WZKR zwraca jednak dostawcom mleka uwagę na konieczność dokładnego mycia opróżnionych konwi, co chroni mleko przed zakwaszeniem.

Wojewódzka Spółdzielnia Mleczarska w Poznaniu zamówiła w nowotomyskim przedsiębiorstwie „Promag” wykonanie dla Będlewa metalowych law do ustawiania konwi, o co również prosili tamtejsi gospodarze.

Polski Związek Łowiecki polecił natomiast zwiększyć w rejonie Będlewa odstrzał dzików; ponadto do celu zmniejszenia wyrządzanych przez te zwierzęta szkód w uprawach polowych, rozpoczęto też wcześniej intensywne jej dokarmianie. (zsk)

Nowy kombajn do buraków

Na zdjęciu: przegląd kombajnu dwurzędowego Kleine w Rolniczym Kombinacie Spółdzielczym w Zdziechowicach — Pławcach (gmina Środa). Fot. — H. Kamza

Z pomyślnym rezultatem używa się w wielkopolskim rolnictwie dwa typy importowanych kombajnów do buraków cukrowych. Francuski Matrot zdołał egzystować w gospodarstwach wielkoobszarowych, jednorzędowy kombajn firmy zachodnoniemieckiej Kleine dobrze spełnia swoje zadanie na polach gospodarstw indywidualnych.

Obecnie w próbach znajduje się drugi typ kombajnu do zbioru buraków cukrowych firmy Kleine. Może on wrywać i ogłaniać jednocześnie dwa rzędy buraków. Jest zatem bardziej wydajny, mniej niszczy tak przydatne w żywieniu inwentarza liście buraczane. Wyposażony w specjalne czujniki omija na polu kamienie. Jest to niezwykle ważne z punktu widzenia dalszego przetworstwa w cukrowniach, gdzie są obecnie wielkie problemy z usuwaniem zanieczyszczeń i kamieni po zbiorze kombajnowym buraków. (emp)

„GŁOS WIELKOPOLSKI”, przedstawiciele w województwach

KALISZ: Bogdan Pardus, ul. Kazimierzowska 4, tel. 36-89.

KONIN: Wojciech Piłowski, pl. PZPR 1, tel. 243-04.

LESZNO: Tomasz Talarczyk, ul. Słowiańska 38, tel. 28-25.

PIŁA: Władysław Wrzask, ul. Okrzei 56, tel. 43-56.

TELEWIZJA

PROGRAM 1: 6.30 — R-TVSS — Matematyka (sem. 3, L. 42);

„Pochodne funkcji trygonometrycznych”; 7 — R-TVSS — Biologia (sem. 3, L. 34); „Genetyka w służbie człowieka”; 8.30 — „Synet z syreną” — film fab. prod. węg. (wojenny dramat sensacyjny); 10 — Historia (kl. VI); Początki nowożytnej nauki”; 11.05 — Język polski (kl. VII—VIII); „Radio”; 12.25 — Decyzje piętna stolarców; 12.55 — Język polski (kl. I—IV lic.); „Poemat”; 13.30 — R-TVSS — Matematyka (sem. 1, L. 8); „Korzeń i łodyga”; 16 — 14.10 — R-TVSS — Biologia (sem. 1, L. 8); „Korzeń i łodyga”; 16 — „Obiekty”; 16.20 — Dziennik (kol.); 16.30 — „Muzyka jest dobra na wszystko”; — program oświatowy (kol.); 17 — „Ekrany i braki”; — film prod. franc. (kol.); 18 — „Poligon”; 18.20 — „Sonda”; — magazyn nauki i techniki; 19 — Dobranoc dla najmłodszych i program dla młodzieży (kol.); 19.30 — Wieczór z dziećmi (kol.); 19.30 — „Kojak”; „Podpalacz”; — film fab. prod. USA (kol.); 21.25 — „Pezaz” (kol.); 22.10 — Peter Kalin (Wielka Brytania) gra 4 Koncert Ludwiga

van Beethovena z WOSPRITV w Katowicach pod dyr. Wernera Andreasa Alberta (RFN); 22.50 — Dziennik (kol.); 23.05 — Klub Fantastyki — „Galaktyki życia”.

PROGRAM 2: 15.05 — Język realski — Kurs podstawowy, L. 9; 15.40 — „Barwy miłości” — film fab. prod. CSRS (kol.); 17.20 — Ocalić od zapomnienia — „Nad Wolgą, Dnieprem i Angarą” (kol.); 18 — Kino Filmów Animowanych (kol.); 18.40 — „Teleskop”; 19 — Dobranoc dla najmłodszych i program dla młodzieży (kol.); 19.30 — Wieczór z dziećmi (kol.); 20.30 — Klub Jazowy Studio Gama przedstawia Jazz Jamboree 77 (kol.); 21.10 — 24 godziny (kol.); 21.25 — Dialogi z przeszłością; „Lepszy myśliciel niż król”; — program o Stanisławie Leszczyńskim (kol.); 21.55 — „Inicjatywy”; — program publicystyczny; 22.15 — „Na zdrowie”; — doroczny koncert odbywający się w Sali Kongresowej, z którego całkowity dochód przeznaczony jest na Fundusz Ochrony Zdrowia (kol.); 23.05 — Język francuski — Kurs podstawowy, L. 5 (powt., kol.).